Nr. 29. Januar 1979. Kr. 10,75

KULØRTE SIDER

et blad om tegneserie mediet

SERIER i ISRAEL!

REDAKTION, PRODUKTION & ANNONCER
Torben Skjødt Jensen
Rørmosen 61, 2.
4000 Roskilde
tlf. 03/36 00 91
(fredag 10-18)

MEDARBEJDERE
Per Vangtoft
Michael Alring
Ole Munk Rasmussen
Ole Hansen
Anders Hjorth Jørgensen
Rune T. Kidde
Ole Lindboe
Peter Madsen
Niels Peter Roland
Morten Søndergaard
Per Vadmand
Bent Værge
Horst Schröder
Jacob Stegelmann

UDGIVER
Runepress
Krogshøjvej 32
2880 Bagsværd
tlf. 02/98 52 27

ABONNEMENT
6 numre (1 år) kr. 58,-
giro 2 21 29 86
Runepress
Krogshøjvej 32
2880 Bagsværd
Husk at angive med hvilket nummer abonnementet skal begynde.
- Du kan også ringe til Bente Hansen på tlf. 02/98 52 27 kl. 8.30-16

TRYK
Stenby Tryk A/S 1978

KULØRTE SIDER
udkommer hver 2. måned og er et frit, selvstændigt blad, der støttes af de etablerede forlag

Forsidetegning af Irv »Dry Bones« Kirschen

INDHOLD

ARTIKLER)

Comics in Israel? - Thats me, interview med Irv. Kirschen, af Rune Kidde side 4
Winsor McCay, landet med de skønne drømme, af Rune Kidde ..... side 8
Index KS 1-28, skrevet og redigeret af TSJ ..... side 13

FASTE RUBRIKKER:

Kulørt kommentar ..... side 3
Aktuelt fra Forlagene ..... side 23
Europa nyt, rapport fra Vesttyskland af Paul Burgdorf ..... side 24
Film, Jacob Stegelman om Fantasia ..... side 26
Seriemarkedet, Indland & Udland ..... side 27
Stort og Småt ..... side 31

Kæmpeøglen Gertrud

Winsor McCay

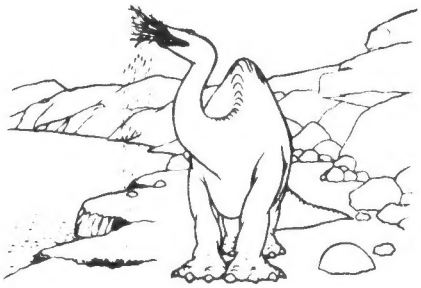

letfordøjelige artikler -

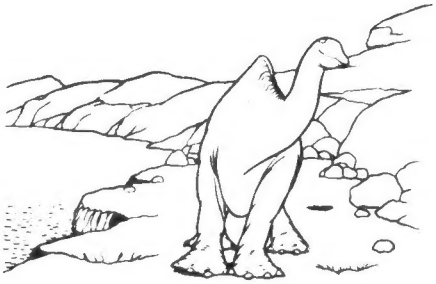

Skønne billeder at se på -

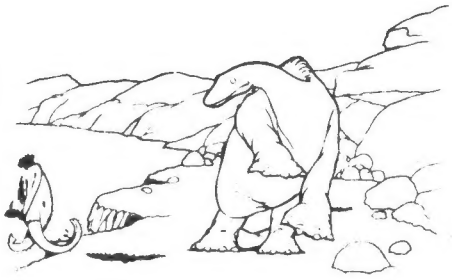

Du store Gud! er det ikke Winsor McCay - Hen på min plads Side 8-12!

Rettelse:
Ved en fejl blev prisen for det foregående nummer af KS (nr. 28) angivet til kr. 17,75. Det skulle naturligvis have været 10,75.

Kulørt Kommentar

Jeg har netop (d. 28/10-78) læst P. Christin og E. Bilals »Byen der ikke eksisterede« (Bogen udkom godt nok 14 dage før, alle andre steder, men forlaget Carlsen if. må åbenbart have set sig gal på min lokale boghandler, for her kom den først d. 28).

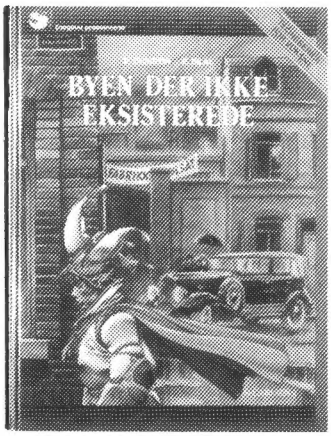

Da bogen efterlod mig med flere ubearbejdede indtryk, slog jeg op på anmeldelsen af den franske udgave i KS nr. 26/27 s. 39 for at se om den kunne hjælpe mig. Jeg må tilstå at anmeldelsen skuffer mig. Godt nok opbygger farver og billeder en stemning, og vist giver dette bogen stor værdi i sig selv. Men jeg har en fornemmelse af, at bogen indeholder noget vigtigere, - et budskab, - og jeg vil her prøve at starte på en tolkning af dette budskab, i håb om at nogle evt. vil kunne supplere mig.

Jeg tror, at de tankebaner man skal bevæge sig ind i, kan formuleres i spørgsmålet: »Hvad vil vi med samfundet?« Ikke »Hvor fører vi samfundet hen« for det går nok ad H. til, med al den forurening, men hvad er vores ideal? Svarer beskrivelsen af vores ideal ikke netop til den by som Madeleine Hannard skaber? En smuk by, med al den rigdom og komfort som man kan ønske sig, hvor arbejderne har indflydelse på produktionen (her var måske lidt for Anker J.) og hvor man selv kan tilrettelægge sin arbejdsdag. Kan man næsten forlange mere? Hvad kæmpes der for, på det danske arbejdsmarked, som denne by ikke opfylder? - og dog - så er byen en total fiasko. Hvorfor? Hvad er der galt? Vagterne udenfor byen, man isolerer sig, er det det? Manglende muligheder for selvstændigt initiativ? Ingen udfordringer? Værdigløshed? Kedsomhed? Er det det?

Det er nok svært at definere årsagerne, men det centrale er vel også: Hvad bliver følgerne? Hvordan går det nu med vores idealer, den bedre verden vi kæmper for? Er den uopnåelig? Drømmebyen virkede jo ikke. Eller er det blot nogle anderledes mennesker der skal leve i denne sæbeboble? I så fald hvordan anderledes? Hvad bliver indholdet og meningen med vores tilværelse i fremtidens utopia? Det bliver nok et af de spørgsmål, vi må finde svar på, hvad enten vi skal have drømmeverdenen foræret af almægtige organitationer (Fremskridtspartiet, CD, DKP, VS mm.) som byen Jadencourt fik den foræret af Hannard »dynastiet«, eller vi selv skal bygge den op, som Paul's far forsøger.

Erik Erhardtsen.

Til Kulørte Sider.
I forhører jer igen om Marvel, DC og Warrens salgslister, og jeg er meget imod, at de slettes. Faktisk er de noget af det første, jeg læser i hvert nummer, selvfølgelig læser jeg ikke det hele grundigt igennem, men det er nu ikke altid meget galt.

Måske var det en god ide, at lave et andet blad med dem, men så synes jeg, at alle nyhederne bør flyttes til dette blad, sådan at KS bliver mere tidløst, jeg mener med artikler o.l.
Med alle gode ønsker for Kulørte Siders fremtid
Morten R. Sørensen

RUNEPRESS
Takker for de Kulørte Sidene jeg har fått i høst. En god del bra stoff, men de kom no dyktig seint, da gratulerer med fjerninga av Marvel/-Dc/Warren - oppramsinga. Håper bar at KS ikke blir tynnere av den grunn, men at sidetallet beholdes og at det i steden blir flere artikler og anmeldelser. Anmeldelsene er faktisk av de ting som har størst interesse for meg. En fin måte av følge med i hva som utgies av kvalitetsserier på. Her i Norge er vi jo et u-land i tegneseriesammenaeng, sammenlignet med dere, og det er ikke fritt for at man blir liit misunnelig på dere danske av og til, men så er det jo noe som heter postordre, og det driver også dere med, så da er det bare å bestille.

Gunnar Strøm,
Stallmesterveien 23,
N-7000 Trondheim,
Norge

Kære Torben,
du spørger i **KS 24** om de amerikanske salgslister skal sløjfes, og udgives for sig selv en gang om året. Det kan jeg kun svare ja til. Derimod kunne jeg godt tænke mig en liste over hvad der er kommet på det **danske marked**. F.eks. en liste i stil med hæftet **»Tegneseriemarkedes Årbog«**, som kom for nogle år siden. I skulle så lave en liste over **ALT** hvad der var kommet af blade og albums på det danske over og underground-marked i de to måneder der var gået siden sidste KS. Disse lister ville desværre også nok blive lidt uaktuelle p.g.a. de store forsinkelser, der tit er på KS. Men det er da et forsøg værd.

For et par måneder siden sendte jeg første nr. af bladet **Mglp** til anmeldelse i KS til dig. Jeg kunne tænke mig at du gerne ville vide lidt mere om dette hæfte. Bladet opstod egentlig ved en tilfældighed. **Jørgen Møller** nævnte i et brev til mig, at han gik med planer om at udgive et tegneserieblad, og da jeg længe havde haft de samme planer, tilbød jeg ham at vi kunne lave et sammen. Det største problem var at han boede i

MGLP

Nibe, og jeg på Bogø. De første planer om bladet opstod d. 22.3.78 og første nr. udkom d.31.7.78, altså en temmelig lang produktionstid. Nå, vi fik det da færdigt, og vi er allerede godt igang med nr. 2, som skal komme omkring jul/nytår.
Hilsninger
Tommy Andreasen

PS. KS er blevet betydeligt bedre i de sidste par numre, fortsæt sådan.

Det var måske en ide at genoptage en udgivelse af Tegneseriemarkedets årbog, og få alle slags lister og deslige samlet et sted.

TSJ

SKRIV TIL "KULØRTE SIDER"!

COMICS IN ISRAEL...? –YES, THAT'S ME!

- Interview med Irv.»Dry Bones« Kirschen.....af vor udsendte medarbejder: Rune Kidde.

Lad det straks være sagt - man skal ikke indlede et pilgrimstogt til Israel for at opleve tegneseriens Mekka. (Mekka ligger som bekendt ikke i Israel). - Måske på grund af billig spiritus og cigaretter til to kr. pakken - og måske endda (for den kulturelle elite) for at opleve et politisk og religiøst knudepunkt - men ikke for at få en tegneserieoplevelse.

Efter 2 måneder i landet var det endnu ikke lykkedes for mig at finde et tegneseriehæfte udgivet på Israelsk i Israel. Gold Key og diverse andre amerikanske distributører er spartansk repræsenteret i bedre boghandler - og derudover??? Det lykkedes mig at finde 2 israelske tegneseriehæfter. En pouver version af vor gamle ven Skipper Skræk og genoptryk af sølle, gamle udenlandske westernserier.

Når jeg ikke brød grædende sammen for aldrig igen at genvinde ligevægten skyldes det en mand, der måske ikke helt, men heller ikke langt fra, var i stand til at opveje savnet af en hel tegneseriekultur . . . Irv »Dry Bones« Kirschen. - En dynamisk, intelligent, skarpsindig, sprudlende og meget fascinerende personlighed, som jeg fik trængt op i en krog (hvor der meget heldigt stod en bar) en aften under en bogmesse i Jerusalem.

»Dry Bones« er det dagligt tilbagevendende højdepunkt i Israels eneste engelsksprogede - og største - avis, Jerusalem Post. Det er en politisk satire af allerhøjeste internationale kvalitet - en raffineret, satanisk, morsom og knivskarpt rammende satire - og Israels eneste tegneserie! - En værdig repræsentant . . .

Irv Kirschen, som er jøde, kom til Israel i 1971. Hans far var rumæner, hans mor russer; selv er han amerikaner af herkomst - født og opvokset i Brooklyn. Studerede biologi på college og lagde op til en seriøs karriere som maler mens han lavede vittighedstegninger og tegneserier for at tjene til livets ophold. - Bl.a. har Irv produceret helsides S 400-tegninger til Playboy for 16-17 år siden. I dag er han bosat i Israel uden planer om at fortrække derfra igen, og er etableret med kone og børn.

Jeg snakkede med ham tre kvarter før et foredrag han var inviteret til at holde på Plaza Hotel i Jerusalem - og sådan nogenlunde formede vores snak sig:

Hvordan fik du øjnene op for tegneserien?
Jeg slentrede ned ad Madison Avenue - omkring 48.-49. Street - en dag på vej hjem fra college. Pludselig kommer jeg forbi en boghandel, der af ukendte årsager fanger mit blik. Et af de her steder med real arty display i vinduet. - En bog fylder hele vinduet. En rigtigt fornem udgave med sort læder og det hele, og titlen sagde: »American Narrative Art«, med undertitlen: »The comic strip«. Fra det øjeblik indså jeg at jeg var blevet røvrendt i min kunstneriske opdragelse. Det var første gang jeg nogensinde havde set tegneserien anerkendt som et kunstnerisk virkemiddel istedet for som børneadspredelse - og jeg var rystet! Selv om jeg er født op med tegneserier havde jeg aldrig set den som noget i retning af en kunstnerisk udtryksform. - I undergrundsbanen læste jeg altid tegneserier på vej til college . . . inden i en skønlitterær bog, så folk ikke skulle glo på mig!

Tegneserien har gjort mere for kulturen i USA end jazzmusikken, og den er vigtigere end journalistik. - Når man taler om den kulturelle udvikling i USA trækker man altid Jazz'en og dens historie frem - det er den internationalt kendte protoberetning om amerikansk kulturhistorie - men tegneserien har betydet mere end jazzmusikken nogensinde gjorde!

Jeg husker iøvrigt en gang jeg var på vej fra Florens til Rom i Italien . . . i 1962 vistnok. I toget sad jeg fordybet i en udgave af Superman som jeg netop havde købt af en sælger ved kupévinduet. Det var en italiensk udgave, og jeg morede mig med at lære mig selv nogle vigtige italienske ord og sætninger ved at studere sammenhængen mellem tekst og billede. Pludselig er der en mand overfor, der prikker mig på skulderen og siger: »Er *det* amerikansk kultur?« - Så måtte jeg jo, til hans store fortrydelse vise ham, at bladet var italiensk. Det var næstformanden for det kommunistiske parti i Italien!

Hvad er dit forhold til tegneserieudviklingen i USA nu - underground'en for eksempel?
Underground'en er skøn! Jeg tror nok jeg har Israels største samling af slagsen. Endelig lykkedes det at få en tegneserieform direkte stilet til et voksent publikum! Der er nok noget i, at formen for øjeblikket slås ned en stagnation i idé og kunstnerisk styrke, men jeg er overbevist om, at der til stadighed vil kunne skabes fornyelse trods alt.

Mine favoritter? Der er mange . . . Jay Linch, Skip Williams, S. Clay Wilson.f .eks.

Hvad med Crumb?
Crumb er den største!

Hvorfor tror du det står så dårligt til med tegneseriekulturen i Israel?

Det ligger i folks opdragelse, tror jeg. Den ældre generation er ikke født op med et forhold til tegneserien. Der er ganske få og meget dårlige tegneserier i Israel i dag - udover Skipper Skræk stort set intet. Årsagen er nok først og fremmest den, at folk ikke kender de symboler og virkemidler, der er forudsætningen for at lave - og for at forstå - en intelligent og sofisticeret tegneserie. Det er ganske enkelt en nødvendighed at læserne kender alle de små virkemidler som langtidslæsere af tegneserier gør for at de kan få udbyttet af den gode serie. Der skal tilvænning til! Den jødiske befolkning kender virkemidlerne meget dårligt - den arabiske befolkning slet ikke! - Der er noget at arbejde med. Men jeg bliver; om ti år tror jeg, at jeg kan sidde som grand old man og se på en blomstrende tegneseriekultur i Israel, hvis jeg klarer den så længe! In ten years I'll be okay!

Hvorfor kastede du dig ud i at lave en tegneserie i Israel på de betingelser?
Det blev jeg da nødt til - der var jo ingen! Jeg fik et chock, da jeg først kom

til landet og åbnede en Israelsk avis uden at finde en eneste tegneserie - i staterne er det jo et umuligt fænomen - der var ikke en eneste! Det var virkelig en udfordring, som jeg ikke kunne lade være med at tage op . . . et helt land uden en tegneserie. Det er da også ganske sjovt at blive far til en helt ny kultur!

Hvordan fik du antaget Dry Bones med sin sofisticerede form, i et land, der intet forhold havde til tegneserien?
Jeg gik bare ind på Jerusalem Post og solgte den . . . Troede jeg da dengang. Først nogle år senere fandt jeg ud af, hvordan sammenhængen var, og hvor heldig jeg rent faktisk havde været.

Jeg vadede først ind til editor med min serie. Han sagde »Det er godt . . . det er virkeligt godt . . . men vi vil ikke købe den«. Nå, så gik jeg til editor-in-chief, og til alles store overraskelse købte han uden videre Dry Bones! - Så var det nogle år senere, at en af mine venner på avisen kom hen til mig og sagde: »Ved du forresten, hvorfor de købte Dry Bones dengang?« Det viste jeg jo ikke, og så fik jeg den rigtige historie. Der havde været en delegation af amerikanske top-avismænd på besøg på Jerusalem Post. Deres mest undrende spørgsmål til redaktøren havde samstemmende været »hvordan kan man udgive en engelsksproget avis uden en tegneserieside?« De tog så hjem - og den næste, der trådte ind af døren var lille mig! Min 14 år gamle datter kunne have solgt dem en tegneserie på det tidspunkt!

Hvorfor navnet »Dry Bones«?
Da jeg fandt på det, troede jeg virkelig det var genialt . . . intelligent og indlysende. Nu må jeg atter og atter lide under det spørgsmål - en constant reminder om min bommert dengang!

Jeg tilbragte 4-5 timer med at gennemgå et hav af bøger og lister om alt muligt for at finde frem til det perfekte navn, som bare sad lige i øjet, og sagde folk alt, hvad de behøvede at vide om min serie! - Og det blev til »Dry Bones« . . . som ingen forstår! »Noget med tør humor«, siger de . . . faktisk er en dybttænkt filosofi over emner som reetableringen af den jødiske stat - de gamle ben, der vækkes til live igen osv.

Hvordan får du idéerne til Dry Bones?
Jeg står op - hører kl. 7-nyhederne på hebræisk, BBC's kl. 8-news, jeg læser Jerusalem Post og 2 engelske aviser, jeg hører Association Press og UPI-nyheder. Omkring kl. 5 er jeg så deprimeret, at jeg sætter mig ned og laver en vittighed om det.

Har du nogen forbilleder i din tegnestil og idéopfattelse?
Egentlig ikke, jeg kan faktisk lide alt

Dry Bones

Dry Bones

muligt forskelligt inden for tegneseriegenren. Doonesbury? Ja, der var en fyr ovre i staterne, der fik den samme brilliante idé samtidig med mig; men de to serier har intet direkte med hinanden at gøre.

Fremtiden og yderligere spændende projekter?

Jeg har allerede nu lavet et enkelt helt tegneseriehæfte, og håber da selvfølgelig på at kunne lave flere endnu. Lige for øjeblikket er jeg i gang med et helt nyt og spændende projekt - jeg laver Biblen som 8-minutters tegnefilm for det Israelske TV! Den er allerede solgt til et par andre lande, og jeg håber da, at den vil nå langt ud i verden. *Hvordan* man laver Biblen som 8 minutters tegnefilm? - Det står mig faktisk ikke helt klart. Jeg har arbejdet med filmen i nogle måneder nu og har vel lavet omkring 5 minutter. Man må jo udelade noget hist og her, hvis man skal det hele igennem; jeg er spændt på at se, hvad det kan blive til.

Dry Bones er begyndt at komme i nogen flere aviser i Mellemøsten, og der er en hel del amerikanske aviser der til stadighed tyvstjæler den - Jewish Chronicle bl.a. Ca. 25 aviser og blade rundt om i verden kører med Dry Bones - ingen af dem betaler noget! - Selv New York Times hugger den.

✡

Irv Kirschen er pessimist. Han tror ikke på nogen lyserød fremtid for staten Israel. Halvdelen af den jødiske befolkning er blevet dræbt for deres tros og races skyld, og jøderne er et folk, omgivet af en verden, der vil dem til livs. Israel er en falsk tryghedsfornemmelse som får jøderne til at glemme denne realitet.

Jeg kan huske, da jeg første gang skulle koge hummere, fortæller Irv. Som bekendt skal dyrene levende i vandet. Ergo satte jeg en stor gryde vand i kog - og hældte hummerne i. Se, når en hummer bliver smidt ned i kogende

vand, så tænker den meget hurtigt »Det her er for varmt - jeg vil op!«, og så går den op. En god ven, der var på besøg i mit hus, kom mig til hjælp. Man starter med at sætte hummeren ned i koldt vand, og sætter det over ilden. Så tænker hummeren: »Her er rart«, og den bliver i vandet. Lidt senere tænker den »Her er lunt, men stadig ikke lunt nok til at forlægge residensen«. Senere igen bliver den pænt lyserød, og den tænker: »Her er varmt, men der er ikke nogen grund til alarm« . . . og så dør den. Det er historien om jøderne i Israel.

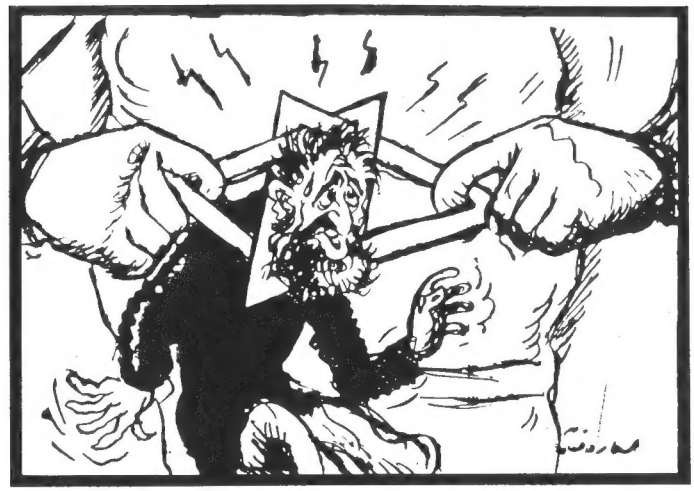

POLITISK SATIRE,
TEGNESERIE og
GALGENHUMOR . . .

Dry Bones er politisk satire, ikke uden en dyb alvor bag latteren. Som det så ofte er sket i en tegneserie-ekspansionshistorie udspringer Dry Bones meget direkte fra en blomstrende satirisk/politisk tegnetradition. Mellemøsten er meget rig på politiske satirer; og det er ikke blødsødne hentydninger eller elegant humor - det er død og fordærv - det samme død og fordærv som allerdybest set ligger til grund for Irv Kirschens serie. Følgende bidrag til den Mellemøstlige debat stammer fra diverse arabiske aviser, og siger ikke så lidt om vilkårene for at være vittig - når man er jøde, og hensigten med at være vittig - når man er araber.

Rune

The Weekend Dry Bones

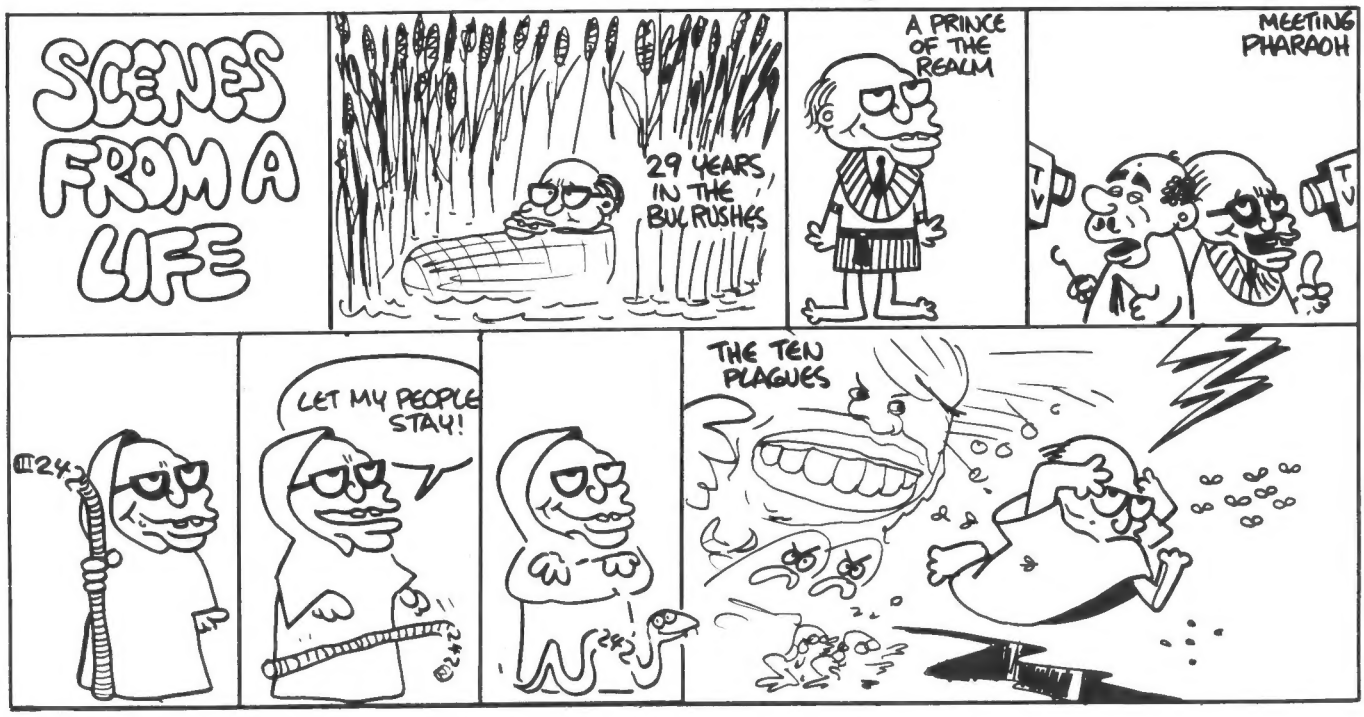

af RUNE KIDDE

WINSOR McCAY

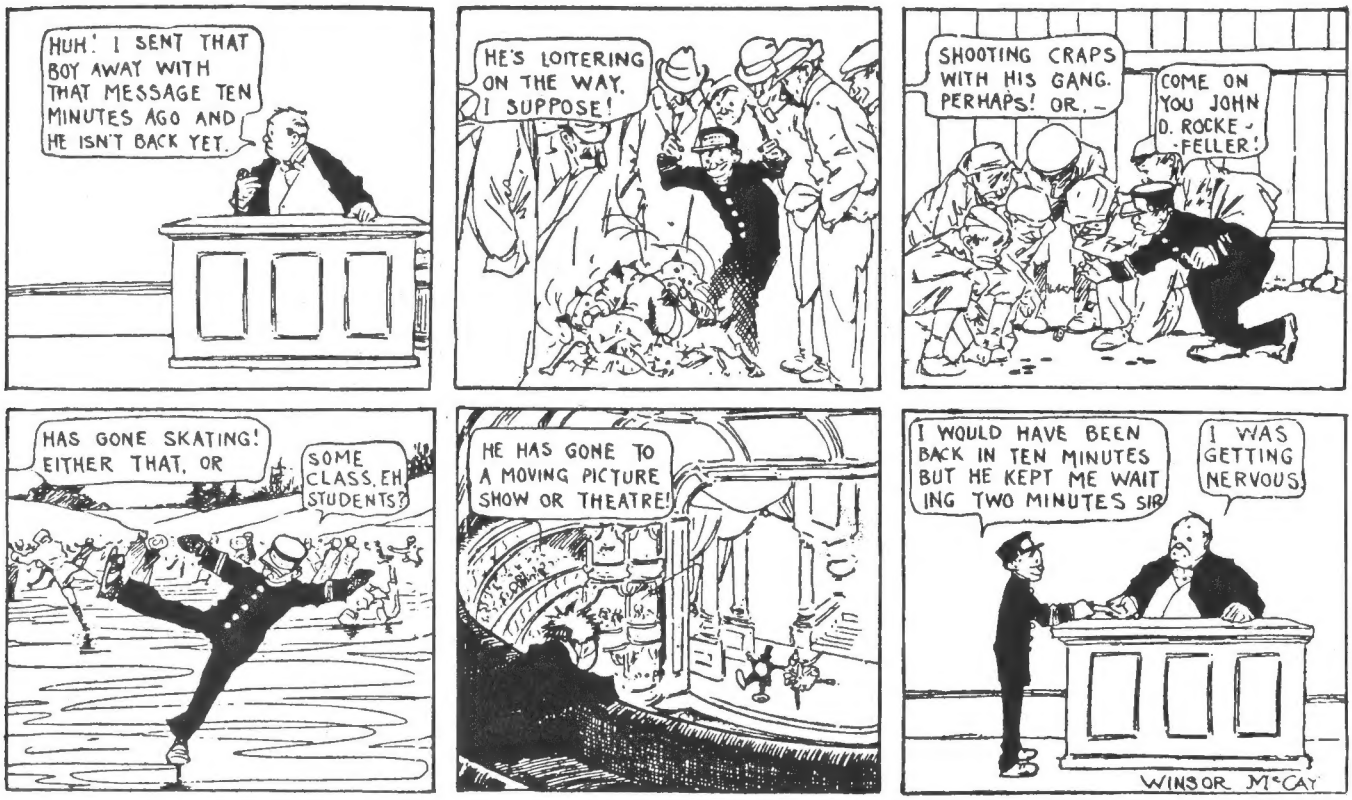

Little Sammy Sneeze, Poor Mr. Nerves, Editorials, Dream of the Rarebit Fiend, Hungry Henrietta, Little Nemo in Slumberland, Sister's Little Sister's Beau, Phoolish Philipes Phunny Phrolics, Tales of the Jungle Imps, Poor Jake, Dull Care . . . Så er det Windsor McCay - et af tegneseriens helt store genier - født 1869, død 1934.

Windsor McCay's univers er en kriblende, horribel, ekseptionel og meget, meget stærk oplevelse. Herhjemme er hans fantastiske arbejder kun vanskeligt tilgængelige. Hans Nemo in slumberland har i sin tid figureret under titlen Lille Kaj i Drømmeland, men det er længst forgangen. Der er imidlertid i de sidste år kommet en del af McCays ting gennem det virkeligt seriøse og særdeles beundringsværdige hollandske selskab »Real Free Press«. Netop nu kan man med lidt held stadigvæk erhverve »Dreams and other Stories« i Fantask.

Jeg kan ikke huske at have set en svag eller usikker side fra McCay. Hans drømmeverden - som er den samme, om han beskriver sit drømmeunivers eller ej - er absurd, horribel, fantastisk og meget, meget stærk. Den er så ægte og utvungen, ufortænkt, at man ikke kan lade være med at tro på den. Den beskæftiger sig tilmed ofte med nogen ting, der er så vedkommende, at man ikke bare identificerer sig med, men *bliver* identificeret med, hans plot. Hans Mr. Nerves for eksempel er skrækkelig. Den er som hans øvrige arbejder bygget op over et ganske bestemt skema. Første panel. = Nutid: Der sker en eller anden ting, der afføder en tankerække. F.eks., man ser den arme Mr. Nerves få et brev. Midterste afsnit: Mr. Nerves forestillingsverden, den rystende. Han forestiller sig, hvad der står i telegrammet. »Det er min partner, der er kommet til skade i sin ny bil« - »Det er min svigermor, der kommer på besøg«. »Det er gangstere, der har skrællet mit pengeskab« - »Det er mine fabrikker, der er brændt ned« - Sidste panel: Afsløringen, nu får vi at vide, hvad der stod i telegrammet. I dette tilfælde således: »Plum Beach N.Y. The fishing is fine. Come up for a day or so old scout. Bill.« Lignende skemaer som dette bruger han i alle sine serier, f.eks. i den horrible forgænger for Nemo, nemlig Dream of the Rarebit Fiend. Rarebit er en art sammensætning af ristet brød m. ost, som seriens hovedperson som i et mareridt MÅ spise inden han eller hun falder i søvn. (Betydningen ligger i fiend, der kan oversættes med f.eks. djævelsk eller narkoman, eller en blanding).

Serien beskriver så hovedpersonens forfærdelige mareridt (og tro mig - Det ER forfærdeligt).

I sidste ramme vågner hovedpersonen så op, og lover sig selv for 314. gang, aldrig mere at røre en rarebit. Ekempel på handlingen: 16 paneler. En hovedperson vil begå selvmord. I slowmotion, præget af genial ornamentisk arkitektur som er McCays kendetegn, ser vi i de første 8 paneler personen springe ud fra en bro, og vi følger hans fald mod vandet og hans tanker - sidste 8 paneler - personen hæves af vandet - KAN ikke begå selvmord - vi følger ham stadig i slowmotion, nu på vej OP. Slutning: Han gribes af en betjent, der slår ham i hovedet med en knippel, mens han stadig hænger ud over broens kant. Højdepunktet af djævelskaben, og så sidste ramme - der, som i Nemo, altid er identisk. Hovedpersonen vågner op og forbander Welsh Rarebit. I Nemo er mareridtet næppe ganske ovre, men handlingen er mere fantastisk end egentlig rædseslsfuld - mest af alt er det så fantastisk og genialt lavet, at drømmeverdnen er afbilledet med millimeterpræcis gefühl - det er SÅ drømmeagtigt, så det virker mere drømmeagtigt end de rigtige drømme. Vi følger lille Nemo's fantastiske oplevelser i drømmedimensionen sammen med hans faste stab af venner, dr. Pill, den lille prinsesse og hendes mægtige far kong Morpheus (Morpheus: drømmenes gud), Flip og Impy, kannibalen. Little Nemo gik fra 1965 til 1914, i den sidste tid under titlen »In the Land of Wonderful Dreams« - Han genoptog serien 1924-27. Little Nemo var søndagssider. Først uden sammenhæng, men efterhånden blev universet udvidet - der kom en kontinuitet og en dybere og dybere indlevelsesstyrke frem i serien.

Windsor McCay blev født i Spring Lake, Michigan den 26. september 1869 - for 109 år siden. Som syttenårig og allerede bidt af en gal tegner, tog Windsor til Chicago,hvor han fik arbejde som plakattegner, mens han samtidigt benyttede lejligheden til at udvide sin sparsomme lærdom om kunst. I 1891 flyttede han til Cincinnati, Ohio, hvor hans lange og fascinerende karriere som avistegner startede 6 år senere. »Cincinnati Times-Star« og »Commercial Tribune« var hans første arbejdspladser. I 1903 fik han arbejde på avisen »Enquirer« og skabte sin første tegneseriestrip »Tales of the Jungle Imps«. Samme år fik James Gordon Bennett, leder af New York Herald Co. øje på McCay og hans stærke streg, og fik ham til New York som tegner for »The Evening Telegram«. Under synonymet Silas skabte Windsor McCay her bl.a. serierne Dull Care, Poor Jake og i 1904 hans mesterværk Dreams of a Rarebit Fiend.

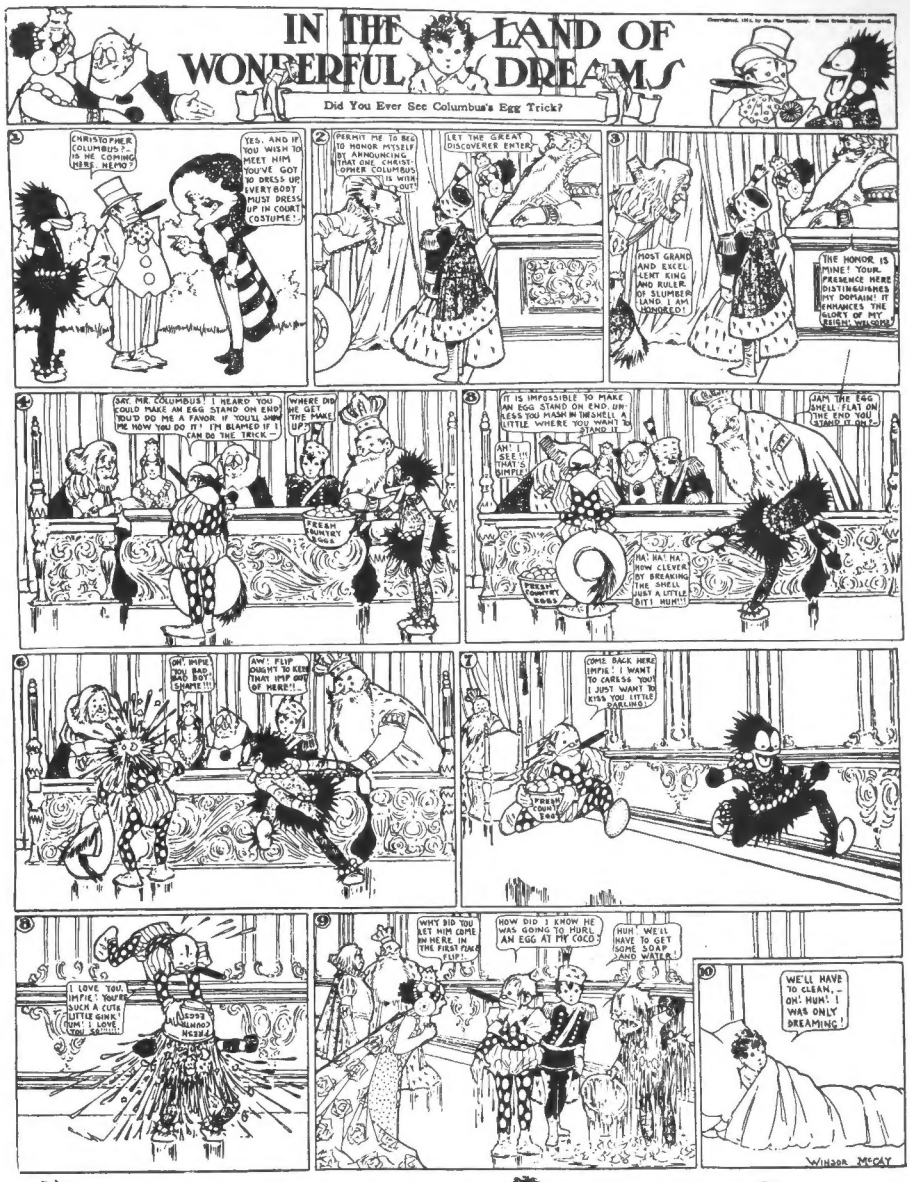

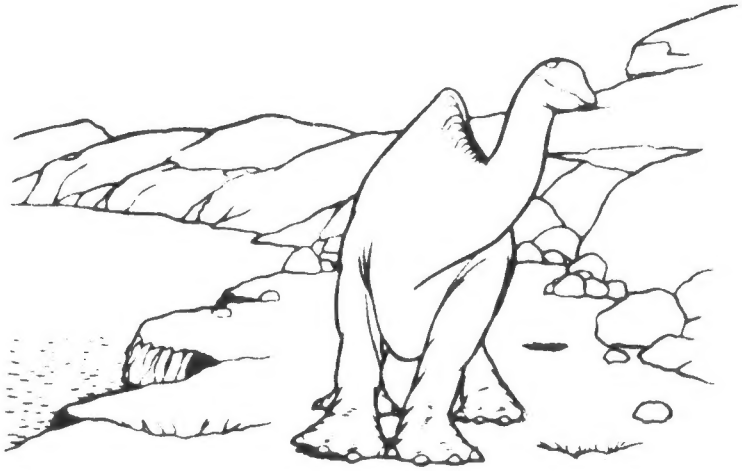

McCays fantastiske univers og geniale, barokke tegneserier vandt hurtigt publikums hjerter, og i 1904 kunne han også skrive »New York Herald« på sin liste over arbejdspladser. For New York Herald skabte McCay Little Sammy Sneeze om en lille, forkølet størrelse, hvis imponerende nys redder og intrigerer de mærkeligste situationer. I 1905 skabte han Hungry Henrietta - en sulten lille pige, der slet ikke har det så nemt i en verden af voksne og stadigt svigtende madforsyninger. Den 15. oktober 1905 kom så hans absolutte trumf: Little Nemo in Slumberland. En pragtfuld serie, og den, der nok allerbedst åbner McCays barokke drømmeunivers for os.

I 1911 gik McCay over til Hearst, hvor han fortsatte Little Nemo under titlen In the Land of Wonderful Dreams indtil 1914.

Fra 1924 til 1927 vendte McCay for en kort visit tilbage til New York Herold med en lidt ændret udgave af Little Nemo, og i 1927 vendte han atter tilbage til Hearst. Samtidig arbejdede han med at tegne politiske satirer, et felt han ikke er så kendt på, men ikke desto mindre har bidraget til, med spændende, intelligente og dramatiske tegninger - se f.eks. hans »moderne Gulliver«.

Sideløbende med sin avisstrip-karriere arbejdede McCay med tegnefilmen.

I 1909 producerede han ikke mindre end tre tegnefilm: Little Nemo, How a Mosquito Operates og Gertie, the Trained Dinosaur. I 1917 producerede han den første tegnefilm af spillefilmslængde: The sinking of the Lusitania og i 1920 kom hans sidste tegnefilm: The Flying House.

Blandt sine andre aktiviteter arbejde McCay også med reklametegning og turnerede med vaudevilleteatrene, som var på mode i staterne på det tidspunkt, hvor han talte og viste sine film - blandt andre var han i New York på plakaten sammen med W.C. Fields og Houdini (udbryderkongen).

Windsor McCay døde den 26. juli 1934. Et par år tidligere skrev han i et brev til kollegaen Clare Briggs (Danny Dreamer, When a Feller needs a Friend, Ain't it a Grand and Glorious Feelin'?, Golf, og mange, mange flere titler): »Simply, I could not keep myself from drawing« - mindeord over ham selv.

Windsor McCay var en ener, der ikke direkte havde nogen efterlignere eller efterfølgere - nok mest fordi han, Herriman op af dage, ikke var slet så let at efterligne. Alligevel har han betydet fantastisk meget for både tegnere og for tegneseriefans i de 44 år, der er gået siden hans død - fordi han ganske enkelt var genial. Hans ting bliver hængende inde i baghovedet på en, når man har læst dem, og de vil ikke rigtigt slippe igen. Der er tilsyneladende ingen mening i McCays absurde dramaer og hverken tekst eller tegning burde appellere til det alvorligt tænkende menneske (hvad det så er for en) - men alligevel er der et eller andet, der gør hans arbejder til et af tegneseriekunstens højdepunkter. Noget, der simpelthen ligger i den abnorme og fantastiske fantasi, som McCay selv har haft, og som er et af tegneseriens hovedingredienser. Little Nemo er sikkert meget nært beslægtet med McCay selv. Manden må have levet de 95% af sit liv i fantasiens drømmeverden, og så have oplevet de bratte, brutale opvågninger ind imellem til verden og realiteterne.

Lille Nemo rejser hver nat til Slumberland - det fantastiske land i drømmenes dybder - og vågner hver morgen med et chock. Hver nat rejser Nemo *lidt* dybere ind i drømmelandet sammen med sine venner og faste ledsagere.

Windsor og Nemo udforsker og gennemlever drømmen i et genialt register af visioner, følelser, tanker, der får drømmen til at leve; efter et nærmest Freudiansk mønster forsker de i søvnens dybder. Flip og Nemo samler æg til mor og æggene vokser og vokser og bliver *enorme* . . . eller en flugt gennem de enorme haller i kongens palads med svimlende dybder og absurde flugtruter mellem søjler og gobeliner . . . eller besøget på snekongens palads . . . eller . . .

ZZZZZZZ

OH! MY POOR NERVES

By WINSOR McCAY.

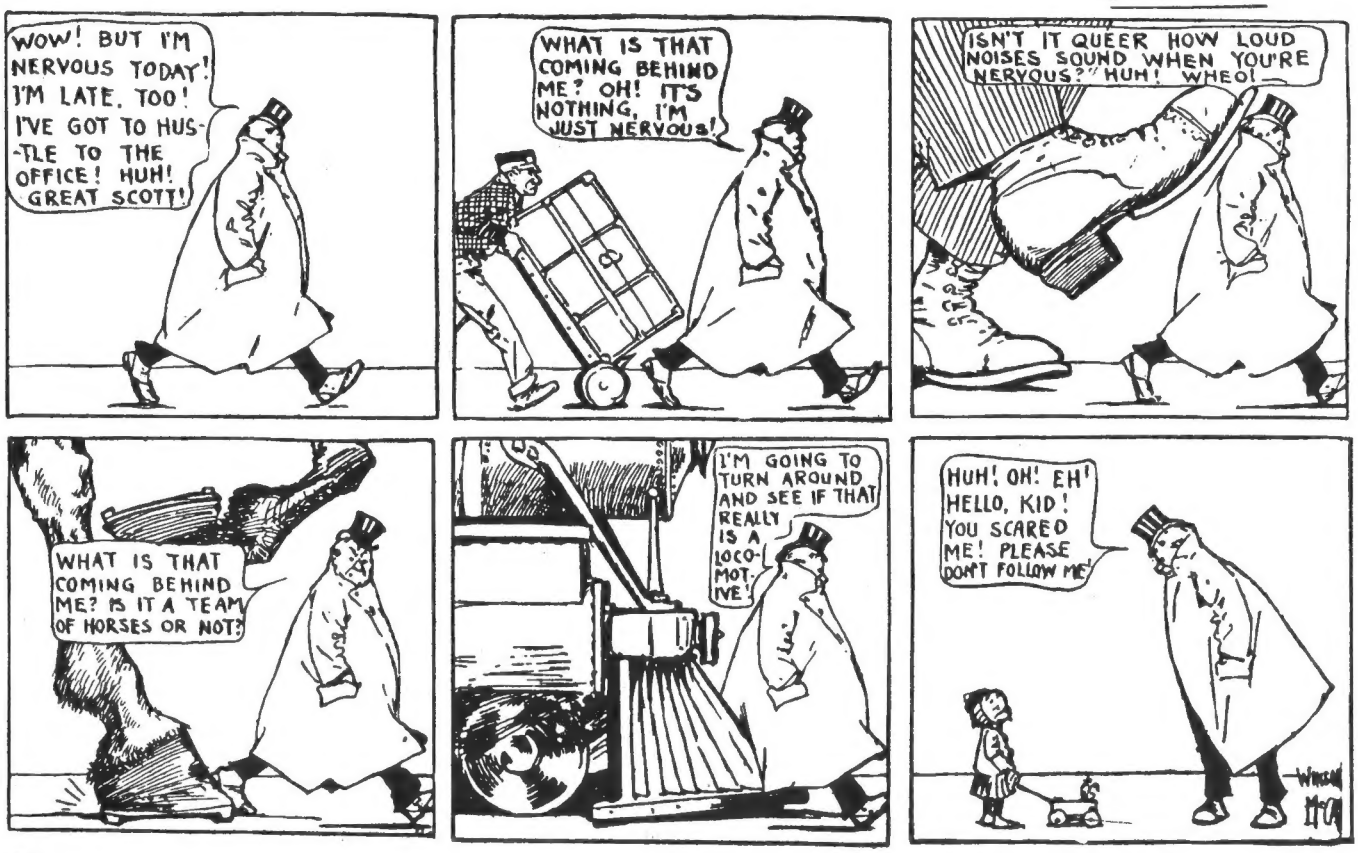

MIDSUMMER DAY DREAMS

BY WINSOR McCAY

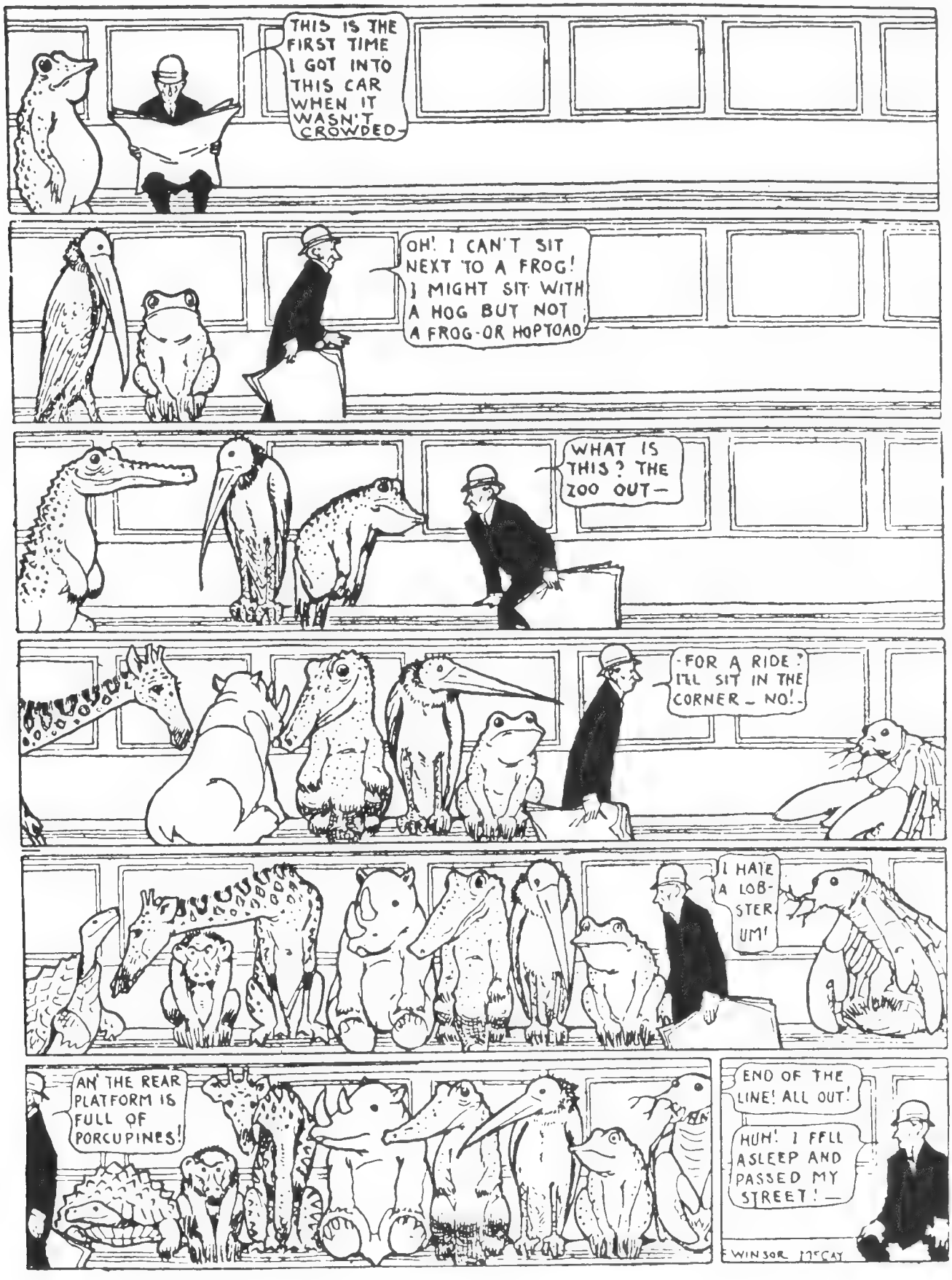

THE MODERN GULLIVER. By Winsor M'Cay.

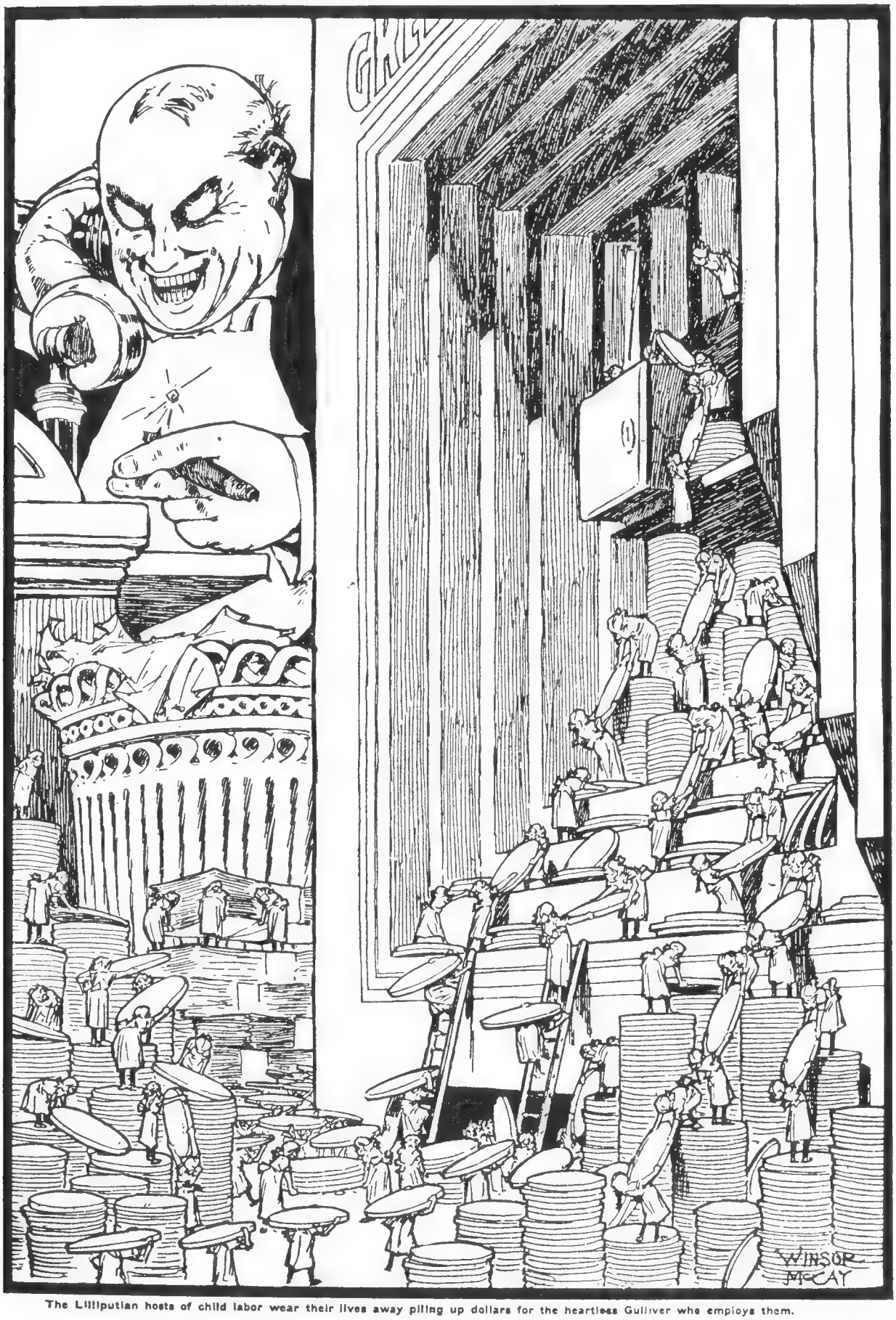

The Lilliputian hosts of child labor wear their lives away piling up dollars for the heartless Gulliver who employs them.

INDEKS KS 1·28

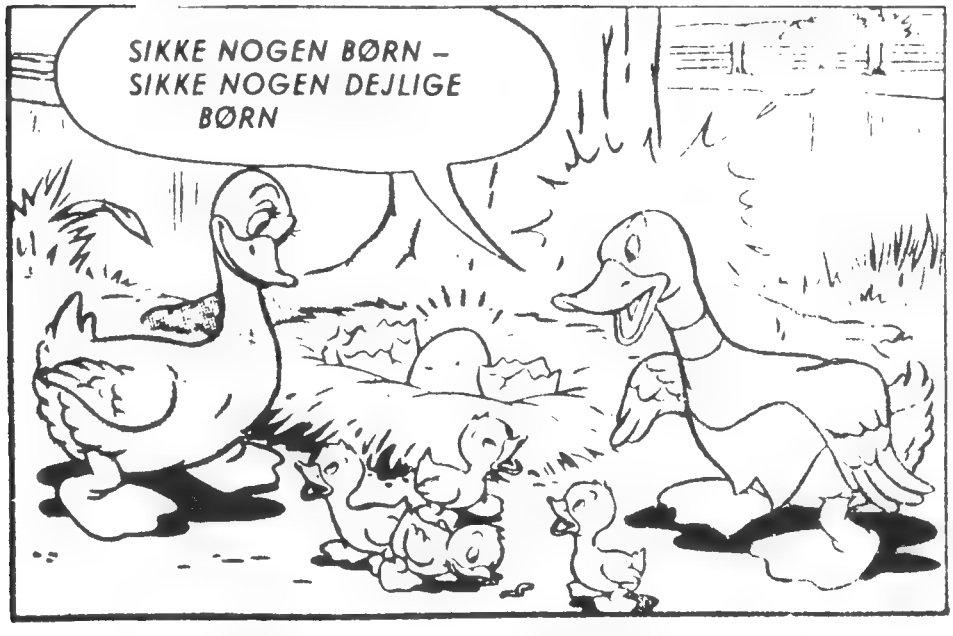

INTRO:
Dette index dækker de første 28 udsendte numre af Kulørte Sider. Nr. 1 kom september 1975 & nr. 28 er dateret december 1978. Indexet er mere eller mindre inddelt i 5 afd. og p.gr. af almen forvirring og et stort tidspres er inddelingen blevet til under lidt spredt fægtning. Noget er kronologisk, andet er alfabetisk. Noget desideret »emneregister« er der desværre ikke blevet tid til. Det er dog mit håb at indexet trods alt vil virke overskueligt & brugtbart for alle.
Indexet bruges som følgende:

1 - Navne: Her er opført alle de som har skrevet fast, eller bare leveret materiale til KS gennem tiden -- Kulørt kommentar undtaget. Listen er kronologisk.

2 - Arktikler i KS: ...er opdelt i 6 underrubrikker: Serier i Danmark -- Europa -- USA -- Serieforskning -- Film & diverse. Opført kronologisk.
3 - Faste rubrikker: Har 13 underrubrikker og er opført alfabetisk.
4 - Seriemarkedet: Alle andeldelser indexeret i 4 underrubrikker: Indland (albums m.m. fra forlagene) -- helt dansk -- Udland (Frankrig/Belgien: Øvrige Europa: USA & Skandinavien) & sluttelig bøger. Indlands-afdelingen er opført alfabetisk, de øvrige opført kronologisk.
5 - Forsider: Opført kronologisk.
Indexet læses på følgende vis:
Først titel, så forfatter/-tegner, forlag & årstal, dernæst anmelder/medarbejders initialer, sluttelig Kulørte Sider henvisning (hvis listen er alfabetisk).

EKSEMPEL:
Luke Lucky-, af Morris & Goscinny: Nr. 24 Den hvide Kavaler, Interpresse 1976 -- / AHJ Anders Hjorth Jørgensen KS 10/11.

NAVNELISTE:	FORK.:
Carsten Søndergaard	CS
Henning Kure	HK
Torben Weinrich	TW
Magnus Magnusson	MM
Brian Hvam	BH
Nino Bernazzali	NB
Ole Lindboe	OL
Ole Hansen	OH
Ralph Alfonso	RAL
Freddy Milton	FM
Henning Jensen	HJ
Rasmus Rohde	RR
Mik	MIK
Frank Helbo	FH
Daniel Meyero	DME
Anders Hjorth Jørgensen	AHJ
Hans Rancke Madsen	HRM
Niels Øwre	NØ
Morten Søndergård	MS
Bent Værge	BV
Terkild Bent Marker	TBM
John Funch Adamsen	JFA
Per Vadmand	PV
Ole Munk Rasmussen	OMR
Tyge Fogh	TF
Carsten Poulsen	CP
Jacob Stegelmann	JST
Peter Schepelern	PS
Bjarne Pedersen	BP
Merete Feiring	MF
Peder Bundgaard	PBU
Paul Burgdorf	PB
Joel Thingvall	JT
Richard Burton	RB
Nick Landau	NL
John Benson	JB
Michael Alring	MA
Torben Skjødt Jensen	TSJ
Niels Peter Roland	NPR
Peter Kiellandt Brandt	PKB
Per Vangtoft	PV
Rune Kidde	RK
Peter Madsen	PM
Bo Nielsen	BN
Gary Groth	GG
Børge Rasmussen	BR
Asger Pedersen	AP
Dan Turell	DTU
Christian Hagen	CH

TEGNESERIER I DANMARK:

KS 5: Carlt nemli'! - om Holger Philipsen's serier / Sd. 25-27 PVA.
KS 8: Interview med Werner Wejp Olsen, om Felix / Sd. 28-31 OMR.
KS 14/15: Interview med Jørgen Mogensen, om Poeten & Lillemor / Sd. 11-14 OMR.
Vor serie - 1: Rune T. Kidde / Sd. 38-39 TSJ
KS 17: Vor serie - 2: Lars B. Dahl / Sd. 32-33 TSJ
KS 19: Vor serie - 3: Jesper B. Jensen / Sd. 22-23 TSJ
KS 20: Interview m. Hans Qvist, Vittigheds- & Serietegneren / Sd. 4-8 MA
Interview m. Terkild Marker, Det danske Tegneserieforbund / Sd. 9-11 TSJ
KS 21/22: Interview m. Otto Frello, om Olsenbanden som serie / Sd. 12-17 TSJ. Interview m. Ole Thestrup, Borgens forlag / Sd. 19 TSJ. Udgaver af banden / Sd. 20-21 CS. Serieforbundet's udstilling 1977, anm. / Sd. 24-25 TSJ.
KS 24: Danske urtegneserier - Introduktion / Sd. 4 RK. Danske urtegneserier - 1: Edmund Christensen / Sd. 5-7 RK. Interview med Henning Gantriis, »Lidenlund« / Sd. 8-11 MA.
KS 25: Hvem er Freddy Milton? / Sd. 12 CS
Hvem er Christian Hagen / Sd. 13 CH
Balder & Brage, Nyt Kollektivforlag / Sd. 14-16 TBM
KS 26/27: Tegneserieseminar 1978, Dagbog / Sd. 21-30 RK.

SERIER I EUROPA:

KS 1: Tom Puss, Hollandsk af Martin Toonder / Sd. 20-25 MM
Et møde med Victor De La Fuente / Sd. 26 NB
KS 2/3: Valerian, gennemgang af serien og dens ophavsmænd Christin & Mezieres / Sd. 3-18 HK
Den nye hollandske stil, Julsing: Jippes m.fl. / Sd. 29-34 FM
KS 6: Interview med Peter O'Donnell, Modesty Blaise / Sd. 3-12 NL & RB.
KS 7: Serier i Spanien - 1: Fuente, Gonzales m.fl. / Sd. 3-8 & 21. FM
Stan Lee i England 1975 / Sd. 14 RB -- Overs: FH.
KS 8: Serier i Spanien - 2: Palacios & Gimenez / Sd. 11 & 12. FM.
KS 10/11: Olivier Rameau, en præsentation / Sd. 35-38 HRM. Serier i Spanien - 3: Maroto, Bielsa / Sd. 39-43 Overs. MA.
KS 17: Den visuelle sekundærgag hos Uderzo / Sd. 11 & 12 EB overs. af BH.
KS 21/22: Italienske alternativ tegneserier / Sd. 22-23 OMR.
Goscinny død - Katastrofe for tegneseriemediet / Sd. 26-27 FM
Gravskrift for Goscinny / Sd. 27 DT.
KS 26/27: Portræt af Franquin / Sd. 13 FM
Interview m. Franquin / Sd. 14-16 Overs. FM
KS 28: Interview m. Jean-Claude Mezieres / Sd. 5-7 OMR.

SERIER I USA:

KS 4: The Spirit - Den ultimative serie / Sd. 3 HK
Will Eisner's Spirit eller aldrig er så meget hændt så mange på så få sider! / Sd. 4-8 AHJ
Betragtninger over undergrundserier / Sd. 23 RR
KS 6: Renæssancen hos Marvel / Sd. 26-27 MS
KS 8: Jack Kirby - En kortfattet biografi / Sd. 3-4
Jack »The King« Kirby på egen boldgade / Sd. 5-11 AHJ
KS 10/11: Interview med Marv Wolfman / Sd. 3-9 BP & MF - overs. Coke & Comics, USA - Turné / Sd. 29-34 CS
KS 12: Hvem er Gil Kane? / SD. 3-4 AHJ.
Interview med Gil Kane — sd. 5-12 & 26-29 JBE overs. BP. Jack Davis Gale verden / Sd. 23-25 JT overs. MA
KS 13: Interview med Jim Warren / Sd. 3-10 RB overs. BP & OMR. Dæmonen, en gennemgang / Sd. 21-26 OMR.
KS 14/15: Tegneserier i USA - 1: Om forlagene / Sd. 3-8 MS Walt Disney Versus air Pirates / Sd. 9 overs. MA
KS 16: Tegneserier i USA - 2: Om Underground » Sd. 3-8 & 18-19 RK
KS 18: Tegneserier i USA - 3: Neal Adams / SD. 3 MS & Sd. 6-17 GG overs. MA.
KS 19: Tegneserier i USA - 4: R. Crumb / SD. 3-9 RK & TSJ
Beagle på en tagryg, om Nuser / Sd. 24-26 BR
KS 23: Don Martin: Mads Skøreste tegner / Sd. 4-10 AHJ
KS 25: Guy Colwell, Udstilling i KBH. / Sd. 17 PV

SERIEFORSKNING:

KS 1: Tegneseriernes billedsprog / Sd. 3-8 TW
Genrer / Sd. 19 HK.
KS 5: Eventyrenes univers / Sd. 3-7 FM
Terminologi til tegneserieteoretikere / Sd. 9 TBM
Tegneserier som et undervisningsforløb / Sd. 30-31 BV.
KS 6: Koks i klassen - Tintin som undervisningsforløb / Sd. 22-23 BV.
KS 7: Ugebladsserier 2, Historien om bl.a. Willy på eventyr / Sd. 22-25 HJ

KS 9: Ugebladsserier 3, om serierne i »Hjemmet« / Sd. 20-23 HJ
KS 10/11: Kvinder i tegneserier - 1 / Sd. 13-16 PVA
KS 12: Analyse af en tegneserieside - 1 /Sd. 30 TBM
KS 14/15: Analyse af en tegneserieside - 2 /Sd. 42 TBM

KS 16: Analyse af en tegneserieside - 3 / Sd. 20-21 TBM
KS 17: Tegneserien som forvandlingsmedium / Sd. 3-10, BN / kvinder i tegneserier - 2 / Sd. 27-30, PVA
Analyse af en tegneserieside - 4 / Sd. 30 TBM
KS 18: Analyse af en tegneserieside - 5 / Sd. 30 BV
KS 19: Når anden er god..., om ænder / Sd. 20-21 TSJ
KS 25: Funny Animals, og traditoner / Sd. 5-11 FM
KS 26/27: Biblioteker har en holdning - bare ikke til tegneserier / Sd. 6-12 AHJ
KS 28: Tegneserier & Biblioteker...igen / Sd. 8-15 AHJ. Tegneserier i undervisningen, projekt / Sd. 16-19 BV.

FILM:

ks 6: Anmeldelse af »Dunderklumpen« / Sd. 17 FM
KS 8: Der er andet end Disney / Sd. 21-25 JST.
KS 9: Film & Tegneserier / Sd. 2-8 & 17 PSH
KS 20: Cinematografhfistisc / Sd. 20-21 TSJ
KS 21/22: Intw. med Henning Bahs, regissør / Sd. 4-7 TSJ
Intw. med Ove Sprogøe, skuespiller / Sd. 8-11 TSJ
KS 23: Tegneserier & Film - Marvels mediemisbrug / Sd. 11-12 TSJ
Tegneserier & Film - Hvem har hentet hvad hvorfra / Sd. 13-15 AHJ.
KS 24: Scrooge & Micawber, om Barks VS. W.C. Fields / Sd. 13-14 RK.
KS 25: Walter Lantz & Woody Woodpecker / Sd. 4 JST.
KS 26/27: Film & Tegneserier - om Nærkontakt, Spiderman, Conan m.m. / Sd. 17-18 TSJ. Anm. af »The Rescuers« (Bernard & Bianca) / Sd. 19-20 JST.
KS 28: Anm. af Lucky Luke & Daltonbrødrene / Sd. 23 MA.

DIVERSE:

KS 2/3: Serier i Mellemøsten / sd. 35-36 DME.
KS 4: Festival i København... og i Hannover / Sd. 20-22 CS
KS 14/15: Fy for Fan? / Sd. 40-41 CS

FASTE RUBRIKKER:

1/THE COMIC READER:
KS 1 BH -- KS 2/3 FH -- KS 4 FH -- KS 5 FH -- KS 6 FH -- KS 7 FH -- KS 8 FH -- KS 9 FH -- KS 10/11 FH -- KS 12 FH -- KS 13 FH -- KS 14/15 FH -- KS 16 FH -- KS 17 FH -- KS 18 CS --

2/DANMARK
KS 1 BH -- KS 2/3 CS -- KS 4 CS -- KS 5 CS -- KS 6 CS -- KS 7 CS -- KS 8 CS & FH -- KS 10/11 CS -- KS 12 CS -- KS 13 CS -- KS 14/15 TSJ & PV -- KS 16 TSJ -- KS 17 TSJ & CS -- KS 18 TSJ -- KS 19 TSJ -- KS 21/22 TSJ & CS -- KS 23 TSJ -- KS 24 TSJ & CS -- KS 25 TSJ -- KS 26/27 TSJ -- KS 28 TSJ

3/EUROPA
KS 1 BH -- KS 4 CS -- KS 5 HK -- KS 8 CS -- KS 12 PB -- KS 14/15 PB -- KS 17 PB -- KS 23 PB & FM -- KS 24 PB, FM & CS -- KS 25 FM & PB -- KS 28 PB

4/FOTOGALLERI
KS 1 RAL -- KS 4 RED. CS -- KS 6 CS -- KS 20 TSJ --

5/I FORBIFARTEN
KS 16 TSJ --
KS 18 TSJ -- En visit på IP
KS 20 FM -- Alice's bibliotek massakren

6/KULØRT KOMMENTAR
KS 2/3 RED. CS -- KS 4 RED. CS -- KS 5 RED. CS -- KS 6 RED. CS -- KS 9 RED. CS & HK -- KS 12 RED. CS -- KS 13 RED. CS -- KS 14/15 RED. TSJ -- KS 17 RED. TSJ -- KS 18 RED. TSJ -- KS 19 RED. TSJ & CS -- KS 23 RED TSJ -- KS 24 RED. CS -- KS 25 RED. CS -- KS 28 -- TSJ --

7/Nye Fanzines
KS 2/3 CS -- KS 12 FM -- KS 17 CS --

8/NYT FRA UNDERGRUNDEN
KS 16 TSJ -- KS 17 TSJ -- KS 19 TSJ -- KS 23 TSJ -- KS 24 TSJ

9/REDAKTIONELT
KS 1 CS -- KS 2/3 CS -- KS 4 CS -- KS 5 CS -- KS 6 CS -- KS 7 CS -- KS 8 CS -- KS 9 CS -- KS 10/11 CS -- KS 12 CS -- KS 13 CS -- KS 17 TSJ -- KS 18 TSJ -- KS 19 TSJ -- KS 20 TSJ -- KS 21/22 TSJ --

10/SKANDINAVIEN
KA 8 CS -- KS 20 TSJ -- KS 25 TSJ -- KS 26/27 TSJ

11/STORT & SMAT
KS 28 TSJ --

12/UNDERGROUND
KS 26/27 TSJ -- KS 28 TSJ

13/USA
KS 1 OH & HK -- KS 4 CS -- KS 20 PV -- KS 21/22 PV -- KS 23 PV -- KS 24 PV -- KS 25 PV -- KS 26/27 PV -- KS 28 PV

INDEX TEGNESERIEMARKEDET INDLAND KS 1-28/

A

Adeles Ekstraordinære Oplevelser, af Tardi, Carlsen IF.
Nr. 1: Adele & Uhyret / TSJ KS 25 -- CA 1978
2: Dæmonen fra Eiffeltårnet / TSJ KS 25 -- CA 1978

Alix, af Jacques Martin, Carlsen IF.
Nr. 5: Cribals Krone / HJ KS 9 -- CA 1976
6: Den Sorte Klo / HJ KS 9 -- CA 1976
nr. 7: Nilens Fyrste / OH KS 18 -- CA 1977
8: Søn af Spartacus / PV KS 26/27 -- CA 1978.

ANDERS AND, Bedste historier om..., af Carl Barks, Gutenberghus.
Nr. 3: GB 1975 -- FM KS 4
4: GB 1976 -- FM KS 9
5: GB 1976 -- AHJ KS 14/15
7: GB 1978 -- TSJ KS 24

ASTERIX, af Goscinny & Uderzo, Gutenberghus.
Nr. 17: Byplanlæggeren / BV KS 7 -- GB 1975
18: Cæsars Lauerbær / OL KS 9 -- GB 1976
20: På Korsika / OMR KS 17 -- GB 1977
21: Kejserens Gave / OH KS 21/22 -- GB 1977
22: Opdager Amerika / OMR KS 25 -- GB 1978

B

BARBAPAPA, af Tison & Taylot, Fremads Forlag 1976 / OH KS 14/15

Barelli's Oplevelser, af Bob De Moor, INTERPRESSE.
Nr. 1: Den Vrede Budha / AHJ KS 21/22 -- IP 1977
2: Bomber til søs / OL KS 26/27 -- IP 1978

Biggles, af Bjørn Karlstrøm, INTERPRESSE
Nr. 1: Mystik I Det Caribiske Hav / MA KS 24 -- IP 1977
2: Guldfuglen / PV KS 26/27 -- IP 1978

Blake & Mortimer, af E.P. Jacobs, Carlsen IF.
Nr. 1: Pyramidens Hemmelighed del. 1 / BV KS 28 -- CA 1978

2: Pyramidens Hemmelighed del. 2 / BV KS 28 -- CA 1978

Blueberry, Af Charlier & Giraud, Gutenberghus.
Nr. 1: Fort Navajo / KS 20 TSJ -- GB 1977
2: Torden i Vest / KS 20 TSJ -- GB 1977

Bomstærk, Benny, af PEYO, Carlsen IF.
Nr. 1: Onkel Hubert / OL KS 1 -- CA 1975
2: Cirkus Bodini / OL KS 1 -- CA 1975
3: De Røde Taxaer / PM KS 16 -- CA 1976
4: Fru Adolphine / BV KS 16 -- CA 1976

Buffalo, Red. Henning Kure, Interpresse.
Nr. 1: Bl.a. Victor De la Fuente & John Albano / OH KS 2/3 -- IP 1975

C

Conan, Barbaren-, af Roy Thomas m.fl., Interpresse.
Nr. 1: Mørkets Magter (Buschema) / OH KS 21/-22 -- IP 1977
2: Kanibaler i Zamboula

(Adams & De Zuniga) / OH KS 26/27 -- IP 1978
3: Slaveprinsessen (Buschema & Alcala) / PV KS 26/27 -- IP 1978

COMICS 8, af bl.a. Will Eisner-Al Capp-Martin Toonder, Carlsen IF 1975. / CS KS 5.

COMICS, SPECIAL- 10, MODESTY BLAISE af O'Donnell & Holdaway, Carlsen IF 1976 / CS KS 9.

D

Danny, Buck's -oplevelser, af Charlier & Hubioon, INTERPRESSE.
Nr. 1: Kurs Mod Det Røde Hav / OH KS 20 -- IP 1977
2: Ørkenpiraterne » NPR KS 26/27 -- IP 1978

E

Esser, De Fire:, af Chavlov, Carlsen IF,
Nr. 7: Tyrannen / OH KS 10/11 -- CA 1976

F

Fedtmule & Klassikerne, Gutenberghus.
Nr. 1: Fedtmule Da Vinci / TSJ KS 14/15 -- GB 1977
2: Fedtmule Columbus / TSJ KS 20 -- GB 1977
3: Fedtmule Galibei / NPR KS 21/22 -- GB 1977

Fedtmule, Den Store, af Floyd Gottfredson, Gutenberghus 1977 / TSJ KS 24.

Flip & Flop, af Ibanez, Interpresse.
Nr. 5: Fedtgrevens Bande / NPR KS 19 -- IP 1977
6: Tyrer Tyren / NPR KS 19 -- IP 1977
7: Til WM i Fodbold / RK KS 26/27 --- IP 1978
8: I Tirania / TSJ KS 28 -- IP 1978

Fort Navajo, af Charlier & Giraud, Interpresse.
Nr. 6: Chihuahua Pearl / OH KS 6 -- IP 1975

Frustrerede, De:, af Claire Brechter, Corsarens Forlag. 1978 / BV KS 28

G

Gammelpot, af Piet Wijn & Thom Roep, Williams.
Nr. 2: Hemmeligheden Om Den Skjulte Dal / OH KS 26/27 -- WI 1977
3: Den lumske Læge / OL KS 26/27 -- WI 1978

Grant, Cactus-, af Victor De La Fuente, Interpresse.
Nr. 1: Apachernes Fange / OMR KS 10/11 -- IP 1976
2: Gravskrift over en dommer / BV KS 17 -- IP 1977

GRU, Med Bl.a. Rich. Corben & Bernie Wrightson, Interpresse.
Nr. 1: IP 1977 -- BV KS 24
2: IP 1977 -- BV KS 24 -

H

Hagbard, af Dick Browne, Aller.
Hagbard 1975 / AHJ KS 5
Hagbard 1976 / NPR KS 16
Nr. 1: Aller 1976 / NPR KS 16

Hedspore, Eric, af Francois Craenhals, Carlsen IF.
Nr. 1: Den Sorte Prins / KS 4 HRM -- CA 1975
2: Ulvene fra Bastogne / KS 4 HRM -- CA 1975
3: Steppens lov / OL KS 9 CA 1976
4: Troldkvindens Horn / OL KS 9 -- CA 1976
5: Den hellige harpe / OMR KS 17 -- CA 1977
6: Kong Arthurs hemmelighed / OMR KS 17 -- Ca 1977

Henrik & Hagbart, af PEYO, Carlsen IF.
Nr. 1: Den fortryllede Fløjte / OL KS 1 -- CA 1975
2: Troldom & Hundekunstner / OL KS 1 -- CA 1975
7: Vikingernes Ed / Ol KS 28 -- CA 1978
8: Den Sorte Pil / OL KS 28 -- Ca 1978

Herge's Arkiv (Tintin & Totor), af Herge, Carlsen IF 1975 / JFA KS 5.

HIT-serien, Red. Uno Krüger, Interpresse.
Nr. 8: Air Hawk (John Dixon) / JFA KS 6 -- IP 1975
9: Skipper Skræk (Elzie Segar) / JFA KS 9 -- IP 1976

HOGAN, BEN - af M. Jade & Pinto, Williams 1975 / OL KS 5 + AHJ KS 5

I

Indianerne, af Hans G. Kresse, Carlsen IF.
Nr. 1: Tordenbetvingerne / BV KS 18 -- CA 1977
2: Vindens Sønner / BV KS 18 -- CA 1977

J

JET-bog, Red. Per Då, Gutenberghus.
Nr. 3: GB 1975 -- CS KS 5
4: GB 1975 -- CS KS 5

JIPPO nr. 1, Red Barbro Bjørnbak, Leska 1978 / OL KS 26/27

Jonathan, af Cosey, Williams.
Nr. 1: Husker du, Jonathan? / AHJ KS 26/27 -- WI 1978

K

Kane, Morgan-, af Masterson & Velve Olsen, Winthers Forlag.
Nr. 1: El Gringo / TF KS 7 -- WF 1975
2: El Gringo's Hævn / TF KS 7 -- WF 1976
3: Kvinderøverne fra Pensasco / NPR KS 14/15 -- WF 1976

Karat-Serien, Red. Henning Kure, Interpresse.
Nr. 2: Conan & røde Sonja (B. Smith) / OH KS 14/15 -- IP 1976
3: Rolwf (Rich. Corben) / RK KS 17 -- IP 1977
4: Domino (Greg: Cheret) / BV KS 19 -- IP 1977
5: Ridderborgen (H. Foster) / OMR KS 26/27 -- IP 1978

Kelly, Manos- 1: Apachedalen, af A.H. Palacios, Interpresse 1977 / AHJ KS 14/15

Kelly, Red-, af Greg & Hermann, Gutenberghus.
Nr. 1: Krigsdans om Marterpælen / TSJ KS 24 -- GB 1977
2: Ulvenatten i Wyoming / TSJ KS 24 -- GB 1977

Knold & Tot, af H.H. Knerr, Gutenberghus.
Sommer' 77 --- / AHJ KS 20

Korak & Co., af Joe Kubert & Alex Nino, Williams 1975 (nr. 2) / ? KS 1

L

Longway, Buddy-, af Derib, Carlsen IF.
Nr. 1: Chinook / TSJ KS 24 -- CA 1977
2: Fjenden / TSJ KS 24 -- CA 1977

Luftens ørne, af Charlier & Jije, Interpresse.
Nr. 6: Vampyrene går til angreb / OH KS 21/22 -- IP 1977
7: Terror fra Luften / NPR KS 26/27 -- IP 1978

Luke, Lucky-, af Morris & Goscinny, Interpresse.
Nr. 21: I Boretårnets Skygge / OL KS 4 -- IP 1975
24: Den hvide Kavaler / AHJ KS / 11 -- IP 1976
28: Vejen til Oaklahoma / MA KS 21/22 -- IP 1977
29: Psykopater på slap line / MA KS 21/22 -- IP 1977
32: Daltonbrødrene stikker af / MA KS 28 -- IP 1978
33: En Stakkels Ensom Cowboy / MA KS 28 -- IP 1978

M

MAD, Pocket-, Red. Erling Stenby & Karin Jensen, Interpresse
Nr. 1: Don Martin Serverer / AHJ KS 28 -- IP 1978

Malone, Bugsy-, af Parker & Thomson, Gutenberghus 1976 / OL KS 14/15

Maltese, Corto, af Hugo Pratt, Interpresse 1977: Balladen Om det Fordømte Hav / OMR KS 23.

Mathai-dor, af Victor De La Fuente, Interpresse.
Nr. 1: I Tidernes Nat / OL KS 2/3 -- IP 1975
2: Jagten på Ild / AHJ KS 9 -- IP 1976

MINI-Album, Red. Henning Kure, Interpresse.
Nr. 4: Legionen (parker: Rechin: Wilder) / OMR KS 16 -- IP 1976
11: Sam & Silo (Dumas: Walker) / OMR KS 26/27 -- IP 1978

Mohikaner, den Sidste-, af Alacia Gattia, Gutenberghus 1977 / BV KS 21/22

Musketerer, De Tre-, af Arturo Del Castillo, Williams 1975 / KS 6 -- AHJ & FM

N

Natascha, af Walthery, Interpresse.
Nr. 1: Farlig Mission / AHJ KS 14/15 -- IP 1976
2: Diamanter til Marty / OH KS 20 -- IP 1977

Nikolaj, af Fred, Interpresse.
Nr. 1: Den Skibsbrudne fra A / BV KS 21/22 -- IP 1977

P

Prince, Bernard-, af Greg & Hermann, Carlsen IF
Nr. 1: Den grønne Flamme / AHJ KS 13 -- CA1976
2: Safari for et Spøgelse / OMR KS 13 -- CA 1976
3: Molochs vrede / OMR KS 23 -- CA 1977
4: Tågernes Fort / OMR KS 23 -- CA 1977

R

Radiserne, af Shultz, Interpresse
Nr. 1: Nusers kærester / AHJ KS 6 -- 1975
2: Nusers Søren Brun / NPR KS 14/15 -- IP 1976
3: Nuser's værste Ven / MA KS 24 -- 1977

Rødderne, af Bud Blake, Aller 1976 / KS 16 NPR

S

Sammy, af Calivin & Berck, Interpresse.
Nr. 1: Smarte smuglere / BV KS 10/11 -- IP 1976
2: Bedstefar med slag i / BV KS 19 -- IP 1977
3: Gorillaen med de 8 ben / NPR KS 26/27 -- IP 1978

Seriebiblioteket, Red. Jørgen Sonnegård, Gutenberghus.
Nr. 5: Hoppalong Cassidy (Dan Spiegel) / OL KS 20 -- GB 1977
6: Jens Lyn (Alex Raymond) / AHJ KS 20 -- GB 1977

Sheriffen fra Seksløberdalen, af Carl Barks, Gutenberghus 1977 / PM KS 17

Sibyline, af Raymond Mancherot, Carlsen IF
Nr. 1: Sybyline i fare / OL KS 26/27 -- CA 1978
2: ...Og bierne / OL KS 26/27 -- CA 1978
3: Det lille Cicus / MA KS 28 -- CA 1978

Skipper Skræk, af Bud Sagendorf, Gutenberghus.
Nr. 1: ...Flipper ud / JFA KS 9 -- GB 1976
3: På Goffernes Ø / OL KS 20 -- GB 1977
4: Jokker i spinaten / NPR KS 21/22 -- GB 1977

SM - Solo, Red. Uno Krüger, Interpresse.
Nr. 23: Kevin Hin Frygtsløse (Kreigh Collins) / AHJ KS 5 -- IP 1975
24: Rip Kirby (J. Prentice) / OL KS 6 -- IP 1976

Smølferne, af PEYO, Carlsen IF.
Nr. 2: Astrosmølfen / BV KS 16 -- CA 1976
5: Smølfine / OMR KS 26/27 -- CA 1978

Spirit nr. 1, af Will Eisner, Interpresse 1977 / TSJ KS 17

Splint & Co., af Franquin, Interpresse.
Nr. 5: Budha's fange / MIK KS 5/3 -- IP 1975
6: I MUrænens gab / JFA KS 5 -- IP 1975
7: Arvestriden / OH KS 7 -- IP 1976
9: Ned med Diktatoren / OH KS 12 -- IP 1976
10: Den vilde Spiril / OH KS 12 -- 1976
13: Guld & Gorillaer / AHJ KS 26/27 -- IP 1978

Stakkels And nr. 1, af Gerber & Brunner, Interpresse 1977 / OMR KS 16.

Super-hæfte, Red. Per DÅ, Gutenberghus.
-- Ringo: Guld til Santa Fe (Vance) / CS KS 5 -- GB 1975
-- Red Kelly ta'r affære (Herman & Greg) / AHJ KS 5 -- GB 1975
-- Bruno Brazil & TV-Piraterne (Vance) / MIK KS 6 -- GB 1975

Superman & Edderkoppen, af Conway: Andru & Giordanio, Williams 1976 / AHJ KS 10/11

Super-serien, Red.?, Lademann.
Nr. 21: San-Antonio i Skotland (Henri Desclez) / FM KS 4 -- LA 1975
23: Fanget i Yamomac (Duchateu: Denayer) / OMR KS 9 -- LA 1976
24: Hestetyvene (Drappier: Duval) / BV KS 10/11 -- LA 1976
26: Den tossede Jungle (Godard: Houndelick) / OL & FM KS 10/11 -- LA 1976
27: Kalif Harun Al Raptuch...(Goscinny: Tabary) / FM KS 12 -- LA 1976

Sælsomme historier: Orion-Planeternes Befrier, af Moliterni & Gigi, Gutenberghus 1976 / FM & HK KS 9

T

-TARZAN - Abernes Konge, af Joe Kubert, Williams 1975 / KS 4 HK

Tarzan & Co, nr. 3, af Joe Kubert, Williams 1975 / ? KS 1

Tegneserier for Voksne, Red. J.P. Agger, Carlsen IF.
-- Moderne tider (Lauzier) / PVA KS 28 -- CA 1978
-- Byen der ikke Eksisterede / TSJ KS 28 -- CA 1977 (Christian: Bilal)

Te for To, af Loodewiijk & Daan Jippes, Williams 1977. / ASP KS 20

Tintin, af Herge, Carlsen IF.
Nr. 22: Tintin i Congo / OL KS 6 -- CA 1975
23: Tintin & Picaroerne / OMR KS 13 -- CA 1976

U

Underground, Red. Uno Krüger - Henning Kure, Interpresse.
Nr. 1: Flipkom'pani'et (Shelton) RR KS 13 -- IP 1976
2: Harold Heed (Rand Holmes) / RK KS 21/22 -- IP 1977
3: Flipkom'pani'et (Shelton) / RK KS 24 -- IP 1978

V

Valiant, Prins, af Hal Foster, Interpresse.
Nr. 3: Til kamp for Thule / TW KS 2/3 -- IP 1975
4: Hunnerjægerne / FM KS 4 -- IP 1975
5: På eventyr / BH KS 7 -- IP 1976
6: Havkongen Angor Wrack / BV KS 9 -- IP 1976
10: Aleta / AHJ KS 21/22 -- IP 1977
11: Opgør i Salamand / AHJ KS 26/27 -- IP 1978
12: Den nye Verden / AHJ KS 26/27 -- IP 1978

Valentin, Linda &-, af Christin & Mezieres, Carlsen.
Nr. 1: Landet uden Stjerner / OH KS 4 -- CA 1975
2: Velkommen til Alflolol / OH KS 4 -- CA 1975
3: Herskernes fugle / OMR KS 14/15 -- CA 1976
4: Skyggernes ambassadør / OH KS 13 -- CA 1976
5: De tusinde planeters Imperium / TSJ KS 23 -- CA 1977
6: Den falske Verden / TSJ KS 23 -- CA 1977

Verne, Jules: Kpt. Grants Børn, af Franco Caprioll, Carlsen IF 1977 / OH KS 24

Viggo, Vakse-, af Franquin, Interpresse.
Nr. 4: Det var Kattens, Viggo / MA KS 24 -- IP 1978

Ville, af Jan Löff, Carlsen IF 1977 / OMR KS 18

Winnetou, Old Shatterhand &- nr. 2, af ?, Williams 1975 / OL KS 5

Y

Yakari, af Derib & Lob, Carlsen IF
Nr. 1: Yakari / TSJ KS 28 -- CA 1978
2: Den sorte Hingst / TSJ KS 28 -- CA 1978

HELT DANSK: TEGNESERIEMARKEDET KS 1-28

KS 5:
Blandt Betonblomster, af Hans Møller, GMT's forlag 1975 / FM
Sær & Kær nr. 2, af Jesper B. Jensen: Terkild Marker m.fl., Markers Serieforlag 1975 / HK

KS 7:
Parakurt Agent A38 nr. 2, af Gunnar Wille, Fantask 1976 / RR
Pedroismens opståen, af Jesper Deuleran & John Pedersen, Æsels Forlag 1976 / MIK, Poeten & Lillemor, af Jørgen Mogensen, Interpresse 1975 / BV

KS 12:
Sølvfuglen, af Nils Thorbo Carlsen, TMs forlag 1976 / FM

KS 14/15:
Operation Hubert, af Gunnar Wille, Borgens forlag 1976 / FM
KNULP nr. 1, af Lars Dahl: TSJ: Peter Madsen: Rune Kidde m.fl., Slå Højt 1976 / PKB

KS 18:
Ulvetider, af Hans Møller, GMT's forlag 1977 / FM
Blomstrende Spaghetti nr. 1, af Rune Kidde m.fl., Slå Højt 1977 / TBM

KS 20:
Svineburger, af Ole Rasmussen, TM's forlag 1977 / RK

KS 21/22:
Teodors trængsler, af Claus Senderovitz & Lisbet Stevens, Attika 1977 / BV

KS 23:
Onkel Ftata & fætter Teetah holder weekend, af Deuleran & Pedersen, Æsels 1977 / BV

KS 25:
Leif i forstaden, af Ole Pihl & Jens Toftskov, Borgens forlag 1978 / TSJ Byen som satte rodskud, af Helle Carlslund Andersen, Beboertryk 1978 / TSJ Anghur: Tabu nr. 1, af Jesper Gimbel m.fl., Balder & Brage 1978 / TSJ Blomstrende Spaghetti nr. 3, af Rune Kidde, Balder & Brage 1978 / TSJ Andarkisten nr. 1, af Asger Pedersen m.fl., Balder & Brage 1978 / TSJ No Limit nr. 3 & 4, af Jan Sørensen & Henrik Einspor, Section A 1978 / TSJ Søren Spætte nr. 1: Klatten kommer, af Freddy Milton, Interpresse 1978 / PV

KS 28:
Poeten & Lillemor (Minialbum 15), af Jørgen Mogensen, Interpresse 1978 / OMR

FRANKRIG/BELGIEN:

KS 2/3
● Asterix: »La Grand Traverseé« Gosciny-Mories. Dargaud 1975 / FM

KS 5:
● Liutenant Biveberry 18: »Angei Face« Charlier & Girand. Dargaud 1975 / AHJ
● Recuils du Journale Pilote 1 & 2. Samlebind. Dargaud 1975 / FM.
● Metai Hurlant 1-3, med bl.a. Drvillet & Mobeivs, L.F. Editiows 1975 / FM.
● Le Bandard fou af Mobeius, L.F. Editions 1975 / FM

KS 8:

● Gai-Luron: »on la joie de vivre«, af Gotlib, fra Editions audie 1975 / FM.
● Comanche 5: »Le Desert sans Lumiere«, af Greg & Herman, Edition Lombard 1976 / OH.
● Jeremie 2: »La Megere, La Mijoree et le nabot« af Paul Gillion, Dargaud 1976 / FM
● Les Naufragés du temps 1 & 2, af Paul Gillion, Futuropoils 1976 / FM.
Corto Maltese: »L'ange A LA Fenetre D'orient«, af Hugo Pratt, Casterman 1975 / FM

KS 7:
Valerian-agent Spatiotemporei: L'ambassad des om , C & M. Darg. 1975, / NØ

O KS 10/11
● Asterix: Obelix et compxonie, Goscinny & Morris, Dargaud 1976 / FM.

KS 12:
● Tintin nr. 40, Delgign 1976 / HK.

KS 14/15
● Pilote, Samlealbum årgang 1976. Dargaud 1976 / OL.
● Jonathan Gartland: Dernier Convoi Pour L'oregon, AO m. Biang-dumont, Dargaud 1976, / FM

DANI FUTURO:
● Les Maitres de Psychede ia, af Victor Moga & Carlos Gimenez, Dargaud 1976 / AHJ.
● Philemon: »L'arche du A«, af Fred Dargaud 76 / OH.
● L'appel des coyotes af Hans Kresse, Casterman 76 / FM
● Olivice Dameau Le Miroir a trois faces af Day & Greg, Dargaud 76 / AHJ.

KS16
● Bob Morane: Les sortileges de L'ombre Jaune af W. Vance, Dargaud 1976 / OL
● Agar 3: Eclipso - le A De la Planete Morte, af Molit ni & GIGI, Dargaud 76 / AHJ
● Maccoy: Le Trioumrhr de maccoy, af Gourmeign & Palacios, Dargaud 76 / OH
● Les Av ntures extra ordinaires D'adele Blanc-SEG: Adgie et la bete & Le Demon De ca Tour Eiffe i af Tardi, Casterman 77 / FM

KS 18
Ramiro: Le Batard af Vance & Stoqvarst. Dargaud 1977 / OH
Buddy Longway 4: Seul af Derib, Dargaud 77 / FM

KS 19
Simon du Fievve: »Les Esciaves« af Auciair, Dargaud 1977 / PM

KS 21/22:
Vaierrian - Ag nt sp iotemporel 7: Sur Les Treres Truquees af Christin & Mezieres, Dargaud 1977 / OMR. Maccoy: Wanted Maccoy af Gourme / palaoos, Dargaud 1977 / OH.

KS 23
● Le Rendez - Vous De Sevnoaks af Fioc'h, Dargaud 1977 / AHJ
● Les Aventures D'al Crane af Lauzier & Alexis. Dargaud 1977 / AHJ.
KS 24:
● La Macumba du Gringo, af Hugo Pratt, Dargaud 1978 / MR.
● Chroniqves de L'ile Grande af Lauzier, Dargaud 1978 / RK.
KS 25:
● Mac Coy: La Mort Blancje af Gourmelon/Paricios, Daggaud 1978 / OH
● Bernard Prince: »Objectif Cormoran«, af Herman & Greg. Dargaud 1978 / ORM.
KS 26/27:
● Le Retour D'al Crane, af Alexis & Cauzier, Dargaud 1978 / OH
● Arcane: Le Grand Sorcier af Jaime Brogal Remohi, Dargaud. 78 / OH
● Historie Fantastiques: La Vilhe Qui N'existait pas af Bilal & Christin. Dargaud 1978 / OL
● Buddy Longway 6: L'Orignal af Derib, Dargaud' 78 / AHJ
● Le Genie des Alpages no. 3: Barre - De mon Herbe af Æ'Murr, Dargaud 1977 / RK.
KS:
Simon du Fievve 3: Mailis af Auclair, Dargaud 1978 / PM.

ØVRIGE EUROPA

KS 5:
● Comic Acition Album 101:106,Kauka Verlag Vesttyskland 1975 / FM
● Panda 1-4, Fra ? - Holland 1975 — fm.
KS 6:
Igh Goofy Band I, Meizer Verlag, Vesttyskland 1975 / HJ.
KS 7:
Krazy Kæt Komix 4, af George Herriman, Real Press, Ho and 1975 / BV
KS 8:
Eppo, Oberon, Ho and 1975 / IM.
The incredible upside-downs...af Verb k, Real fr Press 1975 / FM
KS
● Bringin G up Father, af G. McManus, Real Free Press 1975, Holland / AHJ. The Daily Spirit BD. 3-4, af Jack Cole, Real Press Press, Ho / AHJ.
KS 12:
Dick Metena: Ridder Rodhart & »Grotepyr«: Fred Julsing: Willingtow Wish & De Broertjes Samovarof & Co; Peter de smet: Joris P.K. 1 & 2, Oboron Holland 1975-76 / FM.
Prins Valiant, AT H. Fo or, de arbeidespers, Holland 1975 / FM Striprofiel 2 & 3, 1975, Striprofigi, Holland 1976 / FM.

USA:

KS 2/3:
Eerie Nr. 74, Warren 1975 / BH Vampirella Nr. 46, Warren 1975 / BH
Vnknown Worlds Of Science Fiction nr. 6, Marvel 1975 / HJ
Comix Book 1 & 2, Marvel 1974/75 / RR.
Zoot - The Fantasy Comic Magazine 1, ? 1975 / RR.
Doc Savage 2, Marvel 1975 / HJ

KS 4:
Captain America nr. 193, af Jack Kirby, Marvel 1975 / MS
KS 6:
Zam, Rip-Off Press 1975 / RR
Big Apple, Neal Adams: Wally Wood m.fl., 1975 / RR
Zap 8, Crumb m.fl. Rip Off 1975 / RR
Freak Brothers, 4, Shelton m.fl., Rip Off 1975 / RR.

KD 7:
Argade - The Comics Revve nr. 3, Crumb m.fl., ? 1975 / BV
Marvel Preview 5, af Moench: Mayerik, Marvel 1975 / MS
EC-Reprint 12: Shock Suspense Stories, 1975 / BH
First Issue Speical 9, 10 & 11, DC National 1975 / CP.
KS 8:
MGM's Marvelovs Wirard Ofoz, Marvel & DC 1975 / OH
The Marvelovs Land of Oz, Marvel 1975 / OH
Giant Superhero Holiday Grab-Bag Marvel 1975 / OH
KS 9:
Bloodstar, af Rich-Corben, Morning Star Press 1976 / HK
Red Sonja, Shed vil With A Sword, af Thomas Thorne, Marvel 1976 / OL
Marvel Treasur/Edition: Conan the Barbarian (B. Smith), Marvel'76 / OL
KS 10/11:
G'Reen Lantern & Green Arrow no. 90, af O'Neil & Grell, DC National 1976 / OL
Idyl, af Jeff Jones, Blue Star 1975 / PB
Captain America's Bicentennial Battles, af Jack Kirby, Marvel 1976 / AHJ.
The Et Ernals n0. 1, af Jack Kirby, Marvel 1976 / OMR.

KS 17:
Bizare Sex no. 5, Kitchen Sink 1976 / RK
Witzend No. 10, fra Laytonk Pearson 1977 / TSJ
KS 18:
Give Me Liberty! af Gilbert Shelton, Rip off 1977 / RK
Spaced, af Jim Pinkoski 1976 / RK
KS 19:
Young Lust 5, - Gast Gasp 1976 / RK
Heavy Metal No. 1, 2 & 3 fra H & M Communication 1977 / TSJ
Star Reach 7, fra SR Production 1977 / TSJ
Quack ?, SR Procuction 1977 / TSJ
KS 21/22:
Star Stream 1-4 ? 1977 / HRM.
Slow Death 7, Last Gasp 1976 / RK
KS 23:
The Further Adventures of Pugde nr. 3, af Lee Marrs, SR Pro. 1977 / RK

KS 25:
Quack 4 & 5, SR Pro. 1977 / TSJ
A + pius 2, Megaton Publications 1977 / TSJ
The first Kingdom 7, af Jack Katz, Bud 1978 / TSJ
Bizarre Sex. 6, Kitchen Sink 1977 / TSJ
Machine man 1, af Jack Kirby, Ma 1978 / MS
Devildinosaur 1, af Jack Kirby, Marv. 1978 / MS
KS 26/27:
Marvel Super Special: The Beatles Story, Marvel 1978 / TSJ
Fiction Illustrated 1-4, Byron Press 1977 / MS
Cover-Up Lowdown, Rip Off 1977 / TSJ
Ggeat Diggs of 77, af R. Diggs, Rip Off 1978 / TSJ.
Funny World 17 / Mike Barier 1978 / FM

SKANDINAVIEN:

KS 4:
Mystiska 2 an: »Giaspyramiderna«, af Rolf Gohs, Semic 1975 / FM
KS 21/22: Johan Vilde 1 & 2: Flyotnigen & Slavfortet, af Lundström & Valve, Raben & Sjögren 1977 / FM
VVpdrag i Zambabwe, af Lundström & Nyberg, R & S 1977 / FM
TILLÆG: KS 4 - Mystiska 2: an: »Dukken som inte kunna sova«, af Rolf Gohs, Semic 1975 / NØ

BØGER:

KS 2/3: Skræktegneserier, af Paul Martin Sindberg, Litteratur & Samfund: Marxistisk bivisthedssociologi 1975 / OL

KS 4: A History of Underground Comics, af Mark James Estren, 1970 / BN
KS 7: Encio edie de la Bande Dessiné, af Couperie, Filippini, M.fl., Editions Serg, 1974 / AHJ
KS 8: 6'Disney-Paintbooks, USA 1975 / FM
KS 13: Tegneseriens »Hvem-Hvad-Hvor«, af Anders H. Jørgensen m.fl., Politikens forlag 1976 / FM & TW.
KS 14/16: The World Encyciopedia of Comics, af Maurice Horn, Chesia House 1976 / AHJ.
KS 28: Pratbubblan, af Sture Heerfors, Trevi 1978 / TSJ
KS 28: Anders And i Den tredie Verden, af Dortman & Mattegart, Informa forlag 1978 / AHJ.

FORSIDER:
KS 1: af Martin Toonder
KS 2/3: af Jean-Ciaude Mezierés
KS 4: af Will Eisner
KS 5: af Mobeius (Giraud)
KS 6: af Jim Holdaway
KS 7: af Hermandez Palacios
KS 8: af Jack Kirby
KS 9: af Schulz
KS 10/11: af Walt Disney Production
KS 12: af Gil Kane
KS 13: af Warren Publ. tegn. af José Gonzales
KS 14/15: Concept af CS/TSJ
KS 16: af Robert Crumb
KS 17: Conpept: Den grimme Ælling -- (CS)
18: Concept: Neal Adams
KS 19: Concept: Ænder (TSJ)
KS 20: Af Peter Madsen
KS 21/22: af Otto Frello
KS 23: af Don Martin
KS 24: Af Edmund Christiansen
KS 25: af Freddy Milton
26/27: Concept: Biblioteker (CS) tegn. af Friis Clausen
KS 28: Concept: Mezierés

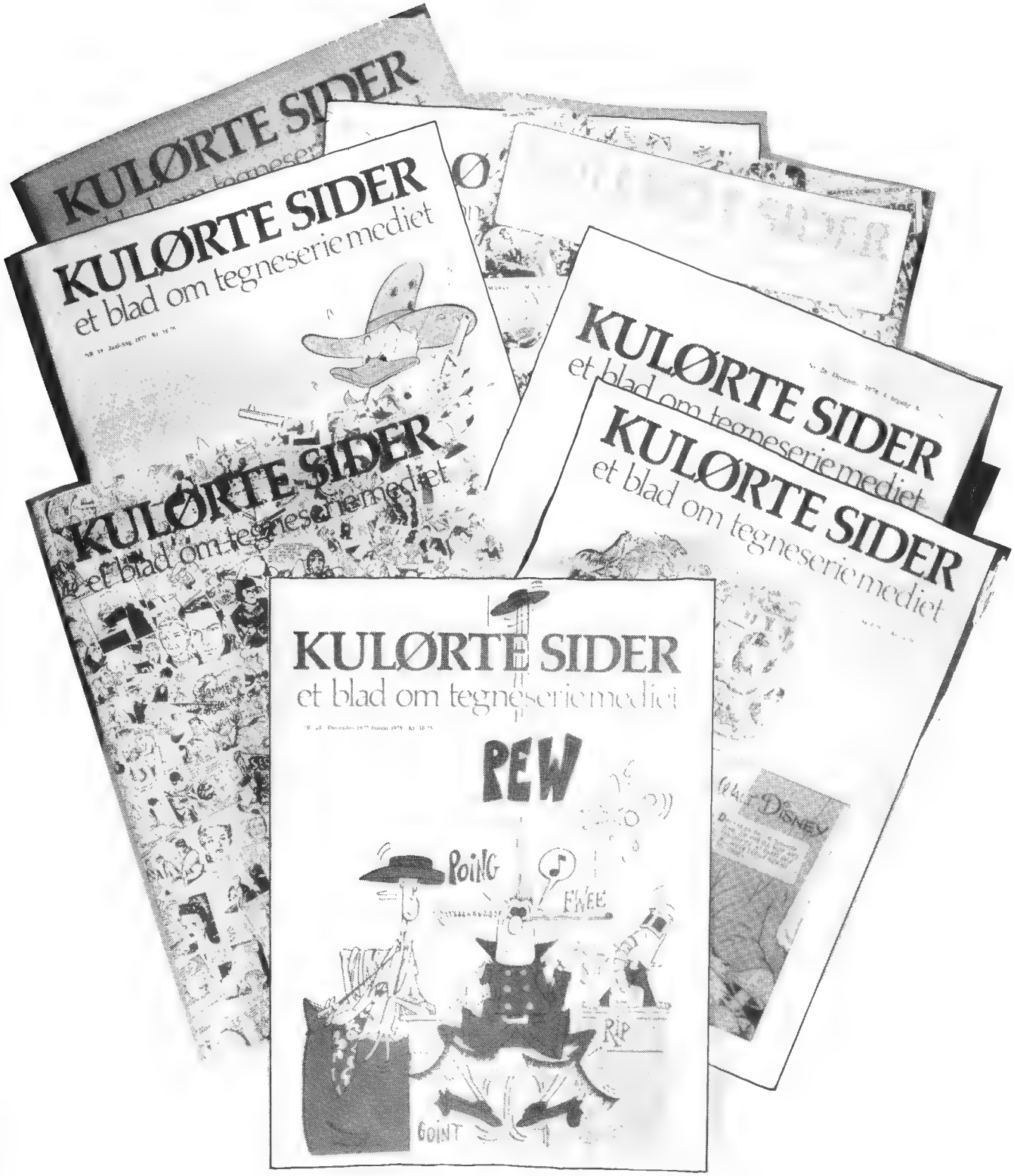

Gamle numre af **KS**...

GRATIS!

SE HER!

Er du ikke fast **ABONNENT** endnu? –eller har du bare glemt at forny?

1979 vil blive et år med mange spændende tegneserier fra danske og udenlandske forlag. Årgang 79 af KULØRTE SIDER bliver lige så spændende: nr. 30 - TEMANUMMER om SUPERMAN.

Har du ikke abonnement på KULØRTE SIDER, så kom med nu!
SPECIALTILBUD til gamle og nye læsere:

KUPON I:
Jeg bestiller herved abonnement på KULØRTE SIDER årgang 79, kr. 79,00. Jeg får nr. 28 og 2 ældre numre gratis (Løssalgspris fra nr. 30 kr. 12,75.)

Beløbet er vedlagt i check ☐
Beløbet er indsat på giro ☐

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

KUPON II:
Jeg kender allerede KULØRTE SIDER, men er gerne med til at gøre læserkredsen større. Send mig derfor 3 ældre numre af KULØRTE SIDER til uddeling:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Skriv evt. kuponen af - indsendes **senest 20.2.79** til RUNEPRESS, Krogshøjvej 32, 2880 Bagsværd.

Á propos tegneserier vs biblioteker:

IBC: NOGLE TEGNESERIER ER KUN FOR VOKSNE!

Lektørudtalelse fra Indbindingscentralen (78/51) **532 746 6**

Bretecher, Claire: De frustrerede.

De frustrerede er tegneserie for voksne, satire så det batter. I 54 ensides episoder føres vi ind i en verden, der er så bidende satirisk, at man ikke kan undgå at le og måske somme tider føle sig truffet.

Det er især den forlorne frigjorthed, der her får et skud for boven, som f. eks. den vordende mor, der ikke vil have sit barn dobt, men alligevel er bange for forældrenes reaktion, eller de »afslappede« modeslaver, som skal ha' smudstillæg for at møde i jakke og slips.

De enkelte stregtegninger understreger det satiriske og serierne, som tidligere har været offentliggjort i Corsaren, er absolut værd at læse.

Poul Andersen.

Lektørudtalelse fra Indbindingscentralen (78/47) **531 720 7**

Christin, P.: Byen der ikke eksisterede. Af P. Christin og E. Bilal.

Historien i denne tegneserie for voksne tager sit udgangspunkt i en strejke i en lille fransk by. Da arbejdsgiveren dør, og hans barnebarn, som er enearving, overtager styret, sker der store forandringer, idet hun føler, at hun skal sone familiens tidligere gerninger.

For at hjælpe byens indbyggere vil hun bygge en helt ny by til dem, hvor alt skal være frit. Byen bliver bygget, og folk flytter ind, men efter kort tid viser det sig, at det alligevel ikke er lykken, men bordet fanger.

Arbejdskamp i serieform, godt fortalt, godt tegnet i dystre farver, som understreger det alvorlige emne.

Poul Andersen.

Lektørudtalelse fra Indbindingscentralen (78/47) **531 717 7**

Lauzier: Moderne tider.

I de 11 episoder, som dette bind i Carlsens serie af tegneserier for voksne indeholder, er satiren så bidende ondskabsfuld, at det gør ondt, men samtidig er de så drønende morsomme, at man må more sig i selskab med Lauzier, som både er tegner og forfatter til albummet.

Alt langer han ud efter med sine satiriske tegninger, og han afdækker ubarmhjertigt såvel borgerskabet, militæret som revolutionære, for til sidst at lade al galskaben munde ud i en morsom pointe.

En serie der har så mange positive sider, at man ikke trods prisen (ca. 60 kr. for 64 sider) bør undlade at anskaffe den.

Poul Andersen.

I en tekst til en illustration som viste Carlsens tre nye "Tegneserier for voksne" i "Kulørte Sider" 28/78, fremkom jeg med den påstand, at IBC sikkert ville lade sine børnebibliotekslektører udtale sig om disse.

Ret skal være ret! Nu viser det sig faktisk, at IBC har indset rimeligheden af, at voksenbibliotekslektører udtaler sig om voksentegneserier. Ihvertfald er det sket i ovenstående tre tilfælde. Yderst kortfattet, uden særlig vægt på at det er billedmediet tegneserier, der beskrives; men sket er det! AHJ

Aktuelt fra forlagene

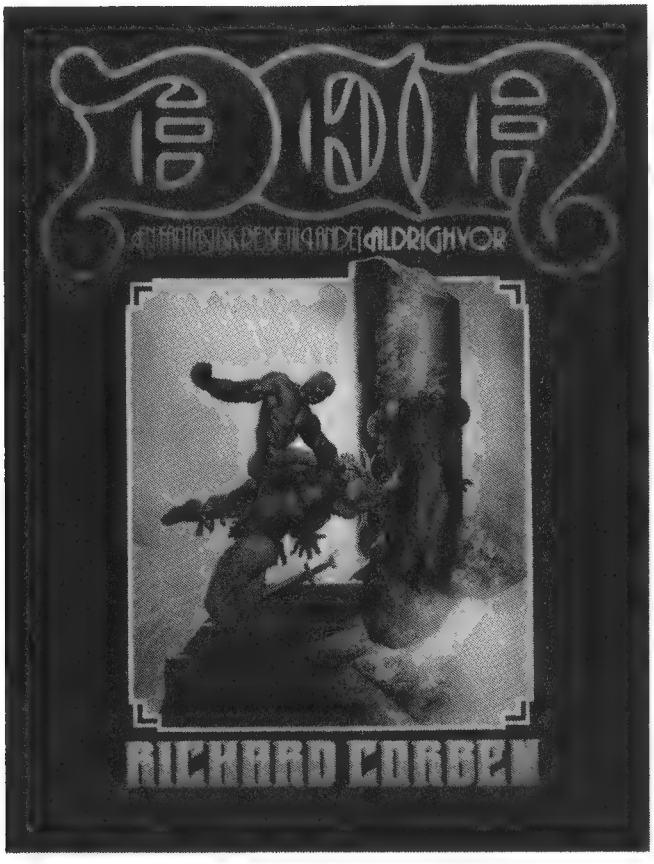

WINTHER:

Forlaget udsendte i januar den med spænding ventede »Den« af Richard Corben. 110 sider i farver, oversat af Tore Bahnson. Forord af Uno Krüger. Pris 73,85 kr. Anmeldes i næste nummer af KS.

GUTENBERGHUS

I januar kom det ventede Mickey Mouse-jubilæumsalbum, 66 sider i farver med kartonomslag. Pris 7,75. Det anmeldes i næste nummer af KS.
Skipper Skræk nr. 6, »Skipper Skræk gokker Vampyren«, udkom ligeledes i januar. Det er som sædvanlig Bud Sagendorf's Skræk oversat af Mogens Dalgård. 50 sider i farver, pris 12,50.
I januar blev det også atter til en Jumbo-bog, nr. 29 i serien. Nr. 30 udkommer i februar.

CARLSEN IF

I januar udkom Bernard Prince nr. 6: »De gales hævn«, den senest producerede serie fra Herman & Greg. Det franske album kom i efteråret, så det er gået meget stærkt dennegang.
Foruden Bernard Prince bød januar også på: Yakari 3: »Bæverne«, Smølferne 7: »Ægget« og Indianerne 5 & 6, af Kresse.

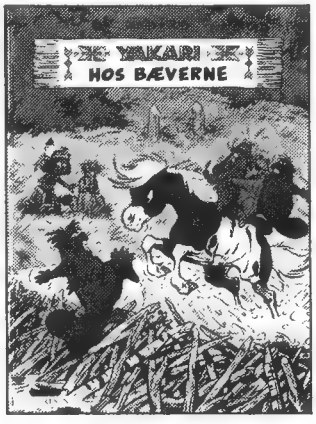

INTERPRESSE

29. december udkom Superman Med Batman nr. 1, en sammenlægning af de to hidtidige superheltes egne blade. Nu i sort/hvid, 52 sider. 8. januar udkom et 100-siders jubilæumsnummer af Fantomet — ekstraordinært kr. 10,-. D. 18. januar begyndte Seriemagasinet at udkomme hver 3. torsdag mod før hver 4. Den 25. januar udkom første nummer af en ny lommeserie: Mcâ Cord, der handler om en politimands liv i New York. Den 9. februar kommer endnu en ny lommeserie: Satano, storforbryder og mester i forklædninger. Med Tumac nr. 1/1979 den 29. januar kommer bladet i farver, og markerer sig således som markedets billigste på 48 sider i farver. Den 15. februar kommer det første af to numre med Gold Key-producerede serier om virkelige UFO-iagttagelser: Ufo Nærkontakt. 100 sider i farver, kr. 11,85. På albumfronten bød januar på: Luftens Ørne 8: Drama over isen (96 sider, kr. 29,50) af Charlier & Uderzo, Underground 5: »Flipkompa'niet på farten«, Vovehalsene 1: »Ørkenens mand« og Sammy 5: »Vampyrernes nat«.
I februar kommer: Splint & Co. 15: »Ballade i Champignac« (kært gensyn med Zorglub), Bummelum, Junglens Herre 1: »Den store safari«, Jon Cartland 2: »Wah-Kee's genfærd« og Karat-serien 6: »Tiki«. Sidstnævnte er tegnet af italieneren Milazzo, der lægger sig stilmæssigt tæt op af Hugo Pratt.
Senere på foråret kommer bl.a. Biggles 3, Vakse Viggo 6, Max 1 og 2 (Gil Jourdan), Dr. Pind 1 (Docteur Poche), Natacha 5, Søren Spætte 2, Jonathan 2 og Lucky Luke 34 og 35.

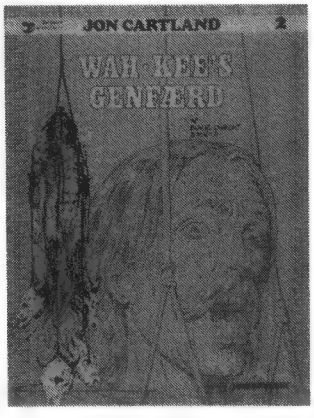

RUNEPRESS

En serie album af høj kvalitet startes midt på foråret. Foreløbig er udgivelsen af Corben's »Uhyret fra Wolfton« planlagt.
jon Gisle's bog »Donaldismen« udkommer i dansk oversættelse under navnet »Andelogien« i marts. Forfatteren har ajourført den, Freddy Milton har oversat den.

Tegneserier i Tyskland

I efteråret udkom **Conan** endelig på tysk. Barbareren kan dog ikke læses i en albumudgave fra Williams Verlag eller Carlsen, men i en pocket fra Condor Print. Grunden hertil er, at Condor har opkøbt alle rettighederne til udgivelse af Marvel-serier i Tyskland. Williams Verlag, som indtil dato har bragt tre Marvel-hæfter på markedet, må indstille disse. **Die Rächer** (Avengers) og **Die Fantastischen Vier** (Fantastic Four) skal udkomme i pocketformat, mens **Die Spinne** (Spiderman) fortsat skal udkomme som hæfte.

Manden bag disse aktioner er Wolfgang Michael Biehler, udgiver hos Condor. Biehler har i nogle år været kendt som ejeren af Biehler Productions, som har til specialitet at formidle udenlandske serier til diverse forlag. Der er en del rygter i omløb om den tidligere bankmand, således har han ry for at betale sine medarbejdere dårligt.

Condor har siden 1972 ekspanderet enormt. Omsætningen er steget fra tre millioner mark i 1972 til fyrre i 1978. Ud over tegneserier udgiver forlaget især kvindetidsskrifter med sytips, opskrifter, noveller og romaner. Det er meningen at de amerikanske science-fiction-tidsskrifter **Galaxis** og **Omni** skal udkomme på tysk hos Condor.

Serieproduktionen har indtil nu lagt hovedvægten på serieversioner af amerikanske tegnefilm.

Condors udgav indtil november 1978 følgende serier:

Se næste side →

Hos nogle af hæfterne varierer oplaget fra årstid til årstid. Hæfterne udkommer som regel én gang om måneden, albums tre eller fire gange om året, pockets fra to til fire gange om året. Efter den 1. november 1978 har Condor endvidere udgivet en ny pocketserie - Zorro (fransk materiale) - og en ny albumserie - Mark De Ville af Godard og Ribera. Oplagene burde være på mellem 60.000 og 100.000. Pockets dominerer mere og mere den tyske serieproduktion. Condors oplag er også efter tyske forhold ret store, og pockets lader sig tilsyneladende sælge.

Condor er et godt eksempel på situationen på det tyske seriemarked, men denne gælder vel også i andre lande. Forlagene prøver ikke bare at komme andre forlag i forkøbet, men man køber serier, som udgives af andre forlag. Williams Verlag har, efter at Condor har købt Marvel-rettighederne, kun **Mad** og **Horror** -en samling serier fra DC - tilbage. Her tages ikke hensyn til arbejdspladser, her hersker en iskold, kapitalistisk tankemåde, her gælder kun profit. Kvalitet spiller kun en rolle, så længe den kan sælges. Condors produktion er kun indstillet på størst mulig profit, derfor tager man ikke hensyn til kunstnerisk niveau. **Conan** er i sig selv en tvivlsom serie, men Barry Smiths tegninger fortjener en bedre præsentation end i Condors pocketudgave. Carlsens danske **Conan**-udgave er ikke så lidt bedre end denne. I fremtiden bliver Condor vel også en konkurrent til Ehapa Verlag, Gutenberghus' tyske datterselskab, som for tiden dominerer det tyske seriemarked.

Serier	Oplag som hæfte	oplag som album	oplag som pocket
Schweinchen Dick (Porky fra Warner)	140.000 - 210.000	70.000	210.000
Bugs Bunny (Warner Bros.)	120.000		
Wickie (tysk tv-serie)	110.000 - 180.000	70.000	150.000
Tom und Jerry (MGM)	110.000 - 180.000	80.000	210.000
Familie Feuerstein (Flintstones fra Hanna-Barbara)	90.000		110.000
Pinocchio	210.000	110.000	210.000
Rosarote Panther (Pink Panther fra Mirisch-Geoffrey)	80.000 - 120.000	60.000	150.000
Winnetou und Old Shatterhand (Serie efter Karl Mays romaner)	120.000		
Tweety und Sylvester	180.000		
Sesamstrasse (efter den amerikanske serie Sesame Street)			210.000
Die sieben Schnuckel (tyske børneserier)			150.000
Heidi (efter Johanna Spyris pigebøger)			210.000
Woody Woodpecker (Walter Lantz Prod.)		70.000	100.000
Clever und Smart (Flip og Flop)		80.000	110.000
Enterprise (Star Trek)		80.000	110.000
Action-Helden (Serier fra Gold Key som Magnus, Turok og Dagar)			100.000
UFO (Gold Key-serier)			150.000
Kaputt (serier fra Cracked)	110.000 - 160.000	80.000	30.000 - 50.000
Sturmtruppen		60.000	
Condor One-Shots		188.000 - 210.000	

Mens vi venter på Ralph Bakshis Tolkien-film »Lord of the Rings«, der allerede før premieren praler af at være den første lange tegnefilm for voksne, er »Fantasia« et gensyn værd. Dette besynderlige, uforklarlige og ofte rædselsfulde men dog geniale animationsmesterværk, som endnu i dag formår at overraske, imponere og forundre. »Fantasia« er filmen, der på een gang beviser Disneys geni, og påpeger hans svagheder.

Underholdningsmæssigt er »Fantasia« tung at komme igennem, og de enkelte børn, der narret af den gamle misforståelse, at alle Disney-film er børnefilm, havde forvildet sig ind i Tre Falke kedede sig grumt. En del voksne ligeså - mens vi tegnefilmfanatikere slugte det hele med hud og hår. Bachs Toccata & Fuga i D-mol slår tonen an - det her er kunst. Tchaikowskys Nøddeknækkersuite er mindre abstrakt end Toccataen, og til den fremragende fortolkning af Dukas' Troldmandens Lærling - med Mickey Mouse - ånder man lettet op. Stravinskys Sacre du Printemps fremstillet som jordens skabelse er animationsteknisk en smule ujævnt (sammenlignet med alt det andet) og noget gentagende, men ikke desto mindre spændende og medrivende. Fortolkningen af Beethovens Pastoralesymfoni er nærmest det rene kitsch (animation helt i top, godt nok, men lyserøde og grønne farver så man holder sig for øjnene). Timernes Dans (fra Ponchiellis opera »La Gioconda«) er filmens komiske højdepunkt, en forrygende parodi på ballet, melodrama og opstyltethed (selvironi?), og Moussorys En Nat på Bloksbjerg er en helt suveræn visualisering af dæmoni og satanisme. Afslutning, en Schuberts Ave Maria, er det slemmeste at sluge.

Billeder fra »Fantasia«

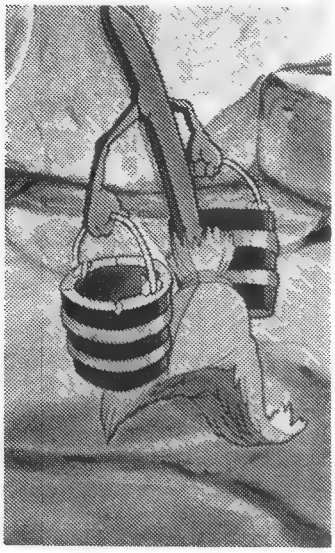

© WALT DISNEY PRODUCTIONS
World Rights Reserved

Animationsteknisk er der absolut ingen svage punkter. Alt er i den grad gennemarbejdet med en grundighed, der har kostet millioner. Brugen af alle former for tekniske hjælpemidler udover animatorens tegninger (dobbeltesponering, farveskift, superbløde panoreringer, multiplane, etc.) er hele vejen suveræn, aldrig overdrevet, hele tiden holdt indenfor rimelighedens grænser. Der er ikke een tegning, ikke eet shot, der ikke har en funktion og virkning. Og selvom Postorale-symphonien er så sød, at man på det nærmeste kaster op, er der en utrolig harmoni mellem farver, bevægelser og musik. Og på trods af, at Ave Maria ekstremt symmetrisk og overdrevent »poetisk«, er udførelsen så fremragende, at man alligevel rives med.

Hvad er da problemet, for der er et problem, med »Fantasia«? Først og fremmest det prætentiøse. Den sigter højere end den kan og bør ramme. I sin utrolige fedten for det fine (den klassiske musik) afslører den altfor tydeligt tegnefilmens (endnu eksisterende) mindreværdskompleks. Det er som om disney har følt, at både »Snowwhite« og »Pinocchio«, der begge kom før »Fantasia«, »kun« var tegnefilm - »Fantasia« skulle være **kunst**. På den anden side er den i ligeså høj grad et monument over Disneys geni og initiativ. Kun han ville

være gået i lag med en så umulig opgave, og kun han ville være i stand til at slippe så imponerende godt fra det.

»Fantasia« er stadig en milepæl, og alle dens svagheder vejer intet mod styrken. Styrken, der ligger i viljen til at gå i lag med det umulige, stædigheden overfor de tekniske forhindringer, ønsket om at lave noget, ingen tror, man kan lave.

Med »Fantasia« formåede Disney mere præcist end nogen anden at beskrive sit eget geni - med alle geniets mangler og begrænsninger. Ved at placere rare gamle Mickey Mouse i »Fantasia« som filmens stjerne, pointerede han imidlertid, at han ikke havde glemt sin fortid. Som teenageren, der bliver voksen og flytter hjemmefra, medbringende barndommens teddybear som en souvenir fra en anden tid. Han havde, trods alt, indset, at der, ligesålidt som der eksisterer en skillelinie mellem det barnlige og det voksne, findes en grænse mellem underholdning og kunst.

Og vil »Fantasia« aldrig blive den mest folkekære disney-film, vil den for tegneseriefanatikere altid være »the silliest of silly symphonies«...

Jacob Stegelman

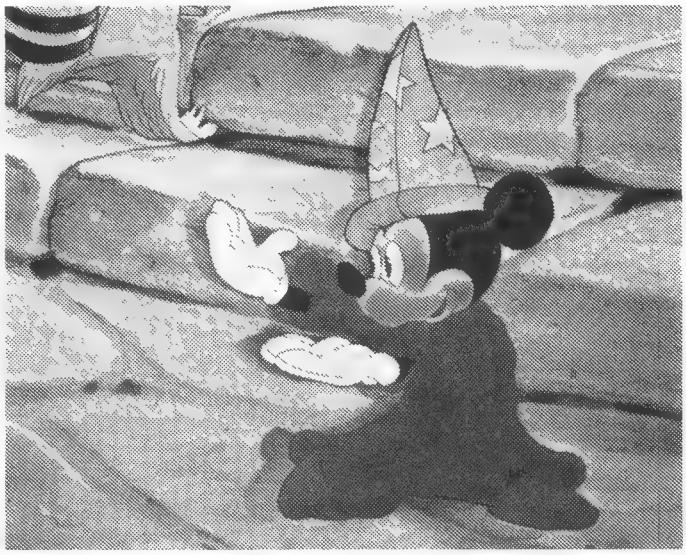

Seriemarkedet

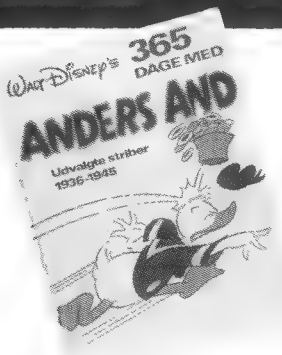

365 dage med Anders And (Gutenberghus) 1978, Pris 110,- kr.

Endelig sker der noget ordentligt! 365 søndagssider af Al Taliaferro i kronologisk orden fra 1936 til 1945. En perlerække af den slags mesterværker som de norske donaldister med deres næsten germanske trang til kategorisering og videnskabelighed kalder kreativisme. Jeg ved ikke, hvad ordet betyder, og jeg benytter denne lejlighed til at brokke mig over det. Udover det, har jeg ikke meget at brokke mig over. Disse strips viser tydeligt Taliaferro-stilens udvikling fra det meget primitive og brutale, nærmest Knold-og-Tot-agtige og til den Anders And, vi kender: Den ukuelige taber, der ustandselig lider nederlag overfor en fjendtlig omverdens hylende katte, tikkende tårnure, dryppende haner osv. Det er den opfattelse af Anders And-figuren som især Barks har udviklet, men den findes altså allerede her. Interessante er også striberne fra krigens tid, hvor Anders også må slås med rationering, benzinmangel, dårlige bildæk og hvad ved jeg. Ustandselig lider han nederlag, men han er altid parat til at begynde på en frisk - »HVER TIRSDAG!«, som Dan Turell siger...

Et par klagepunkter er der selvfølgelig - ellers ville det vel ikke være Gutenberghus. Hvorfor ofrer man ikke en håndtekstning? Eller i det mindste en tekstning med BLOKBOGSTAVER og STORE typer, som i de gamle Anders And-blade. Teksten står umotiveret og fylder for lidt i boblerne. Endnu et klagepunkt. Når man beder en kapacitet som Sture Hegerfors om at skrive forord til bogen, kunne man så ikke give ham lov - og plads - til at skrive noget med indhold? Jeg véd, han ved noget om Anders And, hvorfor ikke lade ham skrive det?

Men bortset fra det - Bogen overgår langt »Den Store Anders And« og ditto Joakim, fordi den bringer serierne i deres originalform og - layout - ingen beskæringer og tiltegninger her. Og hvis jeg ikke har sagt det tydeligt nok, det er GODE serier. Køb dem!

Per Vadmand

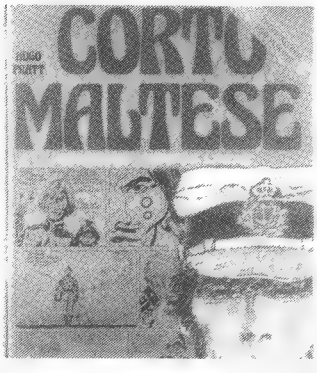

CORTO MALTESE: De smukke drømmes lagune (af Hugo Pratt, 64 siders farvealbum, Carlsen/if 1978) kr. 60,65.

Et led i Carlsens offensiv på »voksen-tegneserie« fronten er lanceringen af CORTO MALTESE i super-udgave. Hugo Pratts klassiker blev jo sidste år introduceret i Dannevang af Interpresse, men nu giver Carlsen den altså hele armen med stift bind, lækkert papir og **farver**. Det sidste ikke uvæsentligt - thi Pratts kolorering understreger i den grad hans grafiske udtryk, at man må ærgre sig over der ikke er skejser til **altid** at præsentere ham på denne vis.

De tre historier må stamme fra starten af halvfjerdserne og viser os Pratt i absolut topform. Jeg foretrækker personlig dette mellemstadie i hans udvikling fremfor de nyeste ting, hvor han driver forenklingen ud i sin formentlig yderste konsekvens - og hvor jeg synes han fortæller for lidt i sine billeder. Denne bog står uendleig smukt; de klare rene farver forstærker balancen i billederne, i siderne som enheder/helheder, og historien bliver altså fortalt på den halve plads - i dobbelt tempo, om man vil. Det klæder den i mine øjne.

Og det at fortælle en historie er netop noget helt centralt i Pratts kunst. Det særlige ved ham er at han aldrig tvivler på sin histories værd, han har ikke nødig at sovse den ind i en masse action og overflødige effekter eller kæde flere historier sammen for at få dem til at glide ned. Faktisk finder jeg historien om »Bananrigen«, med al sin kontante handling og folk der skyder hinanden på stribe, mindst interessant. Måske har det her netop været Pratts idé at sætte læseren ind i den sydamerikanske borgers forvirrede tilværelse, i hans afmagtsfølelse overfor de tilsyneladende meningsløse ting der foregår? Men så er det dumt med de talrige tilløb til at forklare sammenhængen undervejs i handlingsforløbet - de virker (jvf. ADELE) kun som forsøg på at råde bod på urimelighederne, at få læseren til at sluge kamelen.

Langt mere fængslende er de to andre historier, »Svampehoveder« og den der har givet bogen titel. De beskæftiger sig begge med drømme, og selvom der sker en hel del temmelig håndfast i disse drømme, er det alligevel karakteristisk hvor **afdæmpet** handlingen er. I disse episoder træder Pratt helt udenfor tegneseriens vante veje. Hans stil ligner meget mere novellens i handlingsopbygning, i den uforcerede afvikling af klimaks og pointer (iøvrigt kan Corto Maltese nu fås som pocket books, vistnok foreløbig kun på italiensk, med tre »noveller« i hver bog ligesom her - og det kan den sagtens tåle, selvom der jo altså ikke er farver på).

Det som først og fremmest inciterer er **atmosfæren**, denne trykkende sydamerikanske junglestemning, fuld af trolddom og mystik, tropefeber og magiske svampe, befolket af gådefulde mennesker, guerillasoldater og eventyrere, indianere og 1. verdenskrigs-desertører. I Corto Malteses univers taler folk langsomt og velovervejet, punktummer og tankeprikker medvirker til at værdilade deres udsagn, sprængfylde taleboblerne med intensitet. Denne linie holder Ole Hansens danske oversættelse fint. Derimod kniber det her og der med at frigøre sig rent sprogligt fra det franske (?) forlæg, en sætning som »Jeg forbliver rolig, men i god afstand af jeres knive« skurrer f.eks. fælt i mine danske øren. Men det er småting, og jeg hilser dette initiativ hjertelig velkommen med blikket forventningsfuldt rettet mod mere af samme slags.

Ole Munk R.

Udland

Philémon »Le chat à neut queues« er det vist nok 12. album i serien, der også er introduceret herhjemme (Den skibbrudne fra »A«).

Fred's serie hører til de mere specielle. Rent tegnemæssigt er den helt suveræn i sin udnyttelse af helsider og meta-serie-tricks, brogede farver, collageteknik og så videre, og alt dette gør serien meget fascinerende rent

visuelt. Desværre er indholdet - historierne - i mine øjne skæmmet af, at alt kan ske: Denne eventyr-genres svaghed er, at der ikke som i fx science-fiction-serier er sat nogle grænser for, hvad der kan ske i seriens univers. Når alt kan ske, forsvinder overraskelsesmomentet ved det ukendte, og historien bliver kedelig, fordi der ingen regler er. Dette gælder i høj grad Philémon-serien, der mere former sig som en række barokke indfald end den egentlig historie - men mange af indfaldene er især i dette album forrygende morsomme - fx en folkesanger gemt i en tube, et uhyre, der består af en kæmpehånd og en overkrop àla Kentaur, et andet uhyre der bider negle - **andres** negle altså, og som har et jægerkorps af flyvende negleklippere osv.

Alle disse elementer gør, at jeg alligevel vil anbefale dette album - man hygger sig simpelthen med det.

Per Vadmand

CHRISTIN/VERN: EN DOUCE, LE BONHEUR. Dargaud (Collection Pilote)

Nej, af Christin, forfatteren til »Linda & Valentin« og »Byen der ikke eksisterede« havde jeg nok ventet mig noget mere forståeligt end det her. Desværre får man ikke noget at vide om, hvornår disse fem seriefortællinger startede i »Pilote«, men jeg gætter på slutningen af tresserne. I hvert fald genspejler de en musikideologi, som er fra den tid. I ved nok: musikken, det ér revolutionen, og all you need is love, og pop og flower power.

Jeg er alligevel ikke helt på det rene med, om det skulle være en parodi på netop denne idelogi. Det er i hvert fald ikke langt fra, set med mine øjne. I »Underground« fortæller f.eks. en sort fyr om en underjordisk jamsession med de store afdøde afroamerikanske musikere fra jazz og popæraen: Coltrane, Parker Hendrix osv. Og over Harlem svæver Otis Redding i et popfly. Det er **der**, som han siger, modstanden mod arbejdsløsheden, sulten osv. findes. SUK.

I »Overdose« får en spillemand efterhånden en hel lille industriby til at swinge i en jamsession, både i fritiden og under arbejdet. Alt går lettere med musik. Mon ikke han sigtede til Muzak istedet? Denne serie virker forresten nærmest som om den er lavet til at kunne nævne en masse musikere (ukendte for mig) som Christin synes om.

I »Retro Blues« opfindes en dejlig musik som gør alle fredelige og nemme at omgåes. Så de danser på ruinerne af Paris. Som sagt: All you need is love -ou-badi-va ploum ploum tralala. Men det er altså nær ved ironi og satire. Det hele er tegnet meget labert i popstil (type Jodelle, Pravda) med klare farver. Vist kan han, Vern.

To serier falder noget udenfor. Den ene handler om en underjordisk antropolog, som samler på mindesmærker efter menneskerne: postkort, fotografier mv. og som derfor kommer i modsætningsforhold til sine teknokratiske overordnede, som vil udslette planeten Terra. Her tegnes det med laveringer, postkort, indsatte fotografier, lange dagbogssekvenser mv. Det er lidt svært at læse, men formidler en fin stemning.

Den jeg bedst kan lide er »Trip«. Den er meget suggesiv både billedmæssigt og i indhold. På tre sider fortælles om en fyrs vej til arbejde. Billederne er i sort/hvid - det er en fin måde at gengive »rutinevejens« tristhed og fyrens blindhed for omverdenen. Kun visse farvepletter lyser op: en grøn bluse, rødt hår, blå solbriller osv. Men så en dag sker der noget: Han ser verden, alt bliver til farve, og menneskene ler imod ham - han bliver synlig og han ser. Og verden ruller filmen tilbage til en slags århundredeskifts miljø - og sammen med en dejlig dame trækker han sig tilbage til en paradisisk ø. Et vellykket trip ind i virkelighedsflugten.

I det hele taget synes jeg, at albummet er et fint mindesmærke over en tid, som uhjælpelig er forsvundet, selv om det ligger mere end 10 år tilbage.

Horst Schröder

ENKI BILAL: Mémoires d'outre-espace. Dargaud (Collection Pilote)

Hvis du som jeg er flittig SF læser, og kender til halvtredsernes og tressernes F. Brown, Sheckley, Silverberg m.fl., så vil du, som jeg, synes, at Bilals album er lidt kedeligt, fordi han tegner og fortæller den samme slags historier, dem som slutter med et gag. Og disse gags kan forudses længe inden de kommer. Historierne opstod mellem 1974 og 77 (for en gangs skyld kan man finde disse oplysninger i albummet), og jeg mener på det bestemteste, at man skulle kunne forvente noget andet idag. Ellers er de gode nok. Bilal tegner fint, og i omtrent samme stil som i de album, han lavede sammen med Christin (Byen, der ikke eksisterede). Så hvis du har en svaghed for hans tegninger, så bør du nok skaffe den. Ellers kan du godt springe den over.

Bagsideteksten, forresten både til Bilals album og Christin/Vern, er noget møg af den slags, som franskmændene anser for at være ironisk og morsomt. Den siger ikke en snus om serien eller dens skaber. Hvad skal man sige til sådan en »perle« f.eks. Den siger ikke en snus om serien eller dens skaber. - »Mongoliet er, skal vi minde alle ignoranter om, eet af Jugoslaviens fattigste provinser« (Bilal er fra Jugoslavien). Meget morsomt, ha, ha. Eller denne her: »Hvis I ikke mener, at indholdet i dette album svarer til beskrivelsen her på bagsiden, så send albummet til forfatteren, som tilbagebetaler köbesummen, forudsat I medsender kassebonen, som I smed væk i forrige uge«. Jeg ville foretrække noget mere oplysende, hvis man nu gør sig besværet med at lave en bagsidetekst. Der kunne jo være en del, som kunne hjælpe - især udenlandske læsere til bedre at kunne forstå visse serier.

Horst Schröder

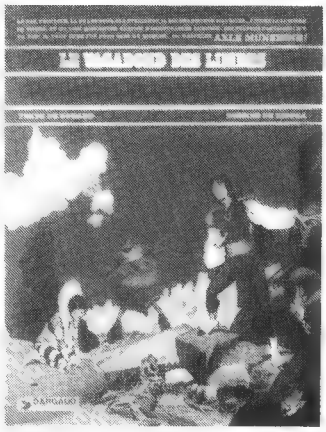

Godard/Ribera: Le Vagabond des Limbes, bind 3 - Les Demons du temps immobile. Dargaud

Galaxen regeres af Forbundet. Og Axle Munshine har haft en meget høj position der, som fredsmægler i mange konflikter. Under en af opgaverne møder han også en teenager, prins Musky, som allerede er flere hundrede år gammel, og som slår følge med Axle. Desværre har Axle en forkærlighed for drømmernes land, og han opfinder en TRANSLATOR som materialiserer drømmeverdener. Og der støder han på en dame som hedder CHIMEER. Og sød musik opstår i hjerterne. Men ak, det er vanskeligt at finde tilbage til den samme drømmeverden, og fra da af, er Axle som besat. Forbundet synes heller ikke om det, hvorfor blev jeg ikke klar over, og udnævner Axle til Galaxens fjende nummer 1. Siden den tid (album 1, antager jeg) flakker Axle og Musky om i rummet på jagt efter Chimeer, som han dog møder nu og da i sin translator.

I det nærværende album trasker han rundt i et mystisk landskab, hvor han må besejre sig selv som gammel mand, ung fyr, og barn for at komme et skridt nærmere Chimeer. Men sejren viser sig at være bygget på sand.

Albummet derimod er bygget på papmaché. Desværre kan man ikke se nogen ende på elendigheden. Et fjerde album er allerede på trapperne. Af Godard har jeg tidligere set »Au Royaaume d'Astap« fra serien Norbert og Kari, og den kunne jeg lide. Den var ret spændende, og indeholdt en fin variation af et så slidt tema som »barnets Ø« og en usædvanlig helteficur, en fyr fra Sydhavet.

Ribera kender jeg fra Dracurella, som han både har skrevet og tegnet. Det var i mine øjne et halvkedelig forsøg på at parodiere monstermytologien, tegnet i en lækker, lidt sødladen stil.

Når de to nu er gået sammen om et album, fremhæver det kun deres svagheder. Intrigen i »Les Demons« er simpelthen åndsvag og ikke spor spændende eller morsom. Og Riberas sødladenhed bliver ind i mellem nærmest kvalmende. Den passer meget dårligt til rumscener, tekniske fremtidsvidundere og rumvæsener. Det eneste den duer til er piger som frastødende glansbilleder, idylliske landskaber uden karakter og til at tegne Axle lige så uinteressant som Godard har gjort det. Han ligner en krydsning mellem det sminkede lig af Prins Valiant og en dukke i varehusets udstillingsvindue. Og han er - om muligt - endnu mindre levende. Køb det kun, hvis I vil afskrække nogen fra serier og/eller science fiction for al fremtid.

Horst Schröder

»White Comanche« og »Red Raider«, Jaxon, Last Gasp 1977. § 1.00.
Fås i Fantask -- 12,00 kr. stk.

Det er to virkeligt dejlige hæfter, der ligger her foran mig på skrivebordet. Social-realistiske westerntegneserier, værsgo'!

Jeg har allerede i en anmeldelse af Slow Death givet udtryk for min beundring for Jaxon, en af undergroundgenrens allerførste tegnere, og beundringen bliver på ingen måde mindre af dette nye projekt fra hans side. De to hæfter jeg her skal beskæftige mig med, er de første i en længere serie, hvis næste nummer hedder »Blood on the moon«.

Hæfterne beretter to sande og korrekt fortalte historier om livet i en indianerstamme i midten af 1800-tallet. Historien om Cynthia Ann Parker, en hvid kvinde, der som barn bliver frarøvet sin familie, og bliver opdraget blandt indianerne, som hun kommer til at elske meget højt. Hun har faktisk taget fuldstændig glemt sin hvide arv, da hun som midaldrende kvinde atter bliver bragt tilbage til »civilisationen« via en blodig indianernedslagtning. En fantastisk og rørende historie, dygtigt og spændende fortalt og tegnet af Jaxon.

Alle album under "udland" kan fås i FANTASK!

Han har arbejdet virkeligt indgående med sit materiale, og benyttet dynger af kilder og bøger i sine forarbejder til hæfterne, som så bagefter atter er blevet godkendt af museumsfolk. Han har lagt stærkt vægt på at gøre alle små detailler i skikke, opførsel osv. helt korrekte, og på at give et virkeligt sandt billede af »det vilde vesten« - og det er lykkedes. Ingen bliver glorificeret, hverken indianere eller hvide, og livet i indianerstammen er ikke skildret som noget evigt heltemodigt, barskt. Tværtimod fortæller han mesterligt om indianernes dagligdag, deres små indbyrdes skænderier og kontroverser, deres kærlighedsforhold, deres venner, deres børn. Det er fortalt i et sprog, der på ingen måder er andet end hverdagens; der er små udtryk som »det var da pokkers«, »velkommen gamle ven« og i den stil der gør handlingen meget ægte og intens. De små dagligdags intermezzoer er både morsomme og vemodige eller sørgelige, krigere er frygtelige, og kontrasten er mesterlig.

Det andet hæfte »Red Raider« handler (stadigvæk autendisk) om den søn, Cynthia Ann Parker fik med comanche-høvdingen Peta Nocona, og som senere (i det tredie hæfte) bliver comanchernes sidste høvding, og leder deres tragiske, heroiske og nytteløse kamp mod den hvide mand. »Red Raider« handler om sønnen Quanah's opvækst, og dermed også om barnet og den unge mands vilkår hos indianerne. Prøvelserne, kampen for prestige og mandsmod, kærlighed, familieforhold osv.

Jaxons fine streg og tegnemæssige dygtighed klær emnet godt. En dejlig, detailleret, forfinet og alligevel fyldig streg, mestrende både det tilpas karrikerede og det strengt portrætterende.

Det er det fineste, jeg har læst i lang tid, og hæfterne anbefales meget, meget varmt!

Rune

Pierre Christin & Patrick Lesueur: En attendant le printemps. Neuilly-sur-Seine, Dargaud, 1978. 48 sider. (Collection Pilote) Fås i Fantask.

Man skal ikke forvente at se dette Christin/Lesueur-produkt i en dansk udgave. Danske tegneserieforlag har en kedelig tendens til kun at udgive »det sikre«. Et album skal rumme skæg og ballade/krudt og kugler/fut og fart/gys og spænding/action og handling - kort sagt populære underholdningselementer - for at få en chance på det danske marked. »En attendant le printemps« er langtfra et populært underholdningsprodukt, men et seriøst og meningsfyldt gys uden egentlig handling - om fremtiden.... og nutiden.

Albummet rummer 5 8-10 siders episoder, som alle foregår »i de tider, som måske er pokkers nær ved vore«. En fremtid præget af kraftig opløsning og mørke undergangstoner. Forfattere må selv opdyrke skove til papirfremstilling, hvis de vil have deres produkter publiceret. Planter af enhver slags er en mangelvare og derfor værdifulde handelsvarer (paradoksalt nok er det tyvebanden, som ufrivilligt tager skridt til at redde jordens planteliv, mens myndighederne for at bevare den private ejendomsret til plantevæksterne afslører og afskaffer forbryderne og derved forhindrer effektiv planteavl - og fremmer planteudryddelsen). Schweiz er efterhånden på grund af sin neutrale status blevet oversvømmet af flygtninge af alle nationaliteter, som har udsuget landets økonomiske ressourcer totalt (de tomme bankhvælvinger indrettes nu til beboelse for flygtninge). Giftige eller radioaktive zoner, osende og gråbrune fabrikskomplekser og storbyjungler præger nu jordkloden. Arbejderklassen udgøres af i bogstavelig forstand hjernevaskede robotmennesker frataget enhver ret til glæde og fornøjelse - og lystfornemmelser. Smil og blomster er faresignaler i kapitalens øjne.

Som sagt er der ikke megen handling at hente i dette album. Hver historie rummer enkelte korte af hinanden uafhængige handlingsforløb, som har til formål at beskrive tidsbilledet detaljeret. I et par tilfælde giver de den logiske baggrund for episodens mangebundede og gruopvækkende pointe.

Billederne er i høj grad med til at give Christins »historie« (det er ham med »Linda og Valentin«) yderligere perspektiv. Stilen virker grov, upoleret og kluntet og ved første øjekast frastødende, men efterhånden som bekendtskabet med Lesueur udvikler sig, opdager man en dygtig karaktertegner, en farvelægger i særklasse, en miljøtegner, hvis små (»fint sete«) nærbilleder og store totalbilleder i fugle-, frø- og normalperspektiv skaber interesse om beretningen og ofte lægger ironiske pointer ind i den.

På trods af de dystre perspektiver er alt håb dog ikke ude - endnu! Christin og Lesueur er nemlig optimister nok til at tro, at der i grænseegnene (i dette tilfælde i Schweiz) findes tåber, som dyrker bellis og edelweis, og som håber på inden længe at gense foråret!

Anders Hjorth Jørgensen

Dansk Science-Fiction Grafik

Galaxy productions portefolio nr. 1

Denne smukke science fiction portefolio er, så vidt jeg ved, den første som er udgivet i Danmark. Den indeholder 10 smukt trykte billeder og tegninger, og er udgivet i et antal af 350 nummererede eksemplarer. Alle mapper er signeret af mig, og de enkelte motiver vil aldrig blive genoptrykt som dele af en portefolio.

Der er utvivlsomt fans, som tror, at en science fictionsamling kan være repræsentativ uden at indeholde et eneste sf-billede, men på den anden side er der jo også mennesker som sælger deres bøger, så snart de har læst dem; ja, nogen brækker tilmed ryggen på det, de læser.

Efter fornylig at have skrevet min første sf-roman færdig, første bind i en trilogi om vilde begivenheder i tid og kosmos, føler jeg, at jeg ved nok om fremtiden og sf til at kunne fortælle dig sandfærdigt, at denne billedsamling vil pryde enhver samling af sf, men også at den i de kommende år vil stige mere i pris end næsten hvad som helst du ellers har i din samling. Den er jo kun trykt i 350 eksemplarer, og det er derfor begrænset, hvem der overhovedet kan få portefoliet.

Sf samlinger ser ofte bare ud som almindelige mainstreamsamlinger, sålænge bøgerne står i deres reoler - Vil du derfor danne et hyggeligt sf-miljø som en indramning af din samling, er der ikke nogen bedre løsning end at sætte en række gode illustrationer og selvstændige billeder op, evt. i skifterammer rundt om din reol eller hyggehjørne, og det er netop det, jeg tilbyder dig her. En smuk og ualmindelig udsmykning af din samling, og tilmed en værdifast investering. - Et enkelt grafisk tryk af f.eks. Herup koster i sort/hvid omkring kr. 250,-. Her får du hele 10 forskellige tryk for kun kr. 20,- pr. stk., men naturligvis kun fordi jeg endnu ikke er blevet kendt som kunstner i Danmark. Du kan selv se hvor meget kunst i mappen har mulighed for at stige i værdi i de kommende år, og en samlings værdi er jo ikke helt ligegyldig for alle, omend den er for mange. For dem som skider på værdi som måles i kroner og øre, kan jeg sige, at det gør jeg egentlig også. Mine illustrationer er simpelthen skønne science fiction billeder som jeg lavede, fordi jeg elsker sf. Jeg er sikker på, at de også vil give dig glæde.

Du kan bestille portefoliet ved at sende kr. 200,- til mig, og inden en uge fra modtagelsen vil du have en dedikeret, nummereret og signeret kunstmappe med 10 skønne billeder. Ønsker du mappen på afbetaling, så send mig en 50'er, så følger mappen sammen med tre ekstra girokort, som skal benyttes de tre følgende måneder. Her er desværre ikke plads til at vise alle tegningerne.

Uno Krüger

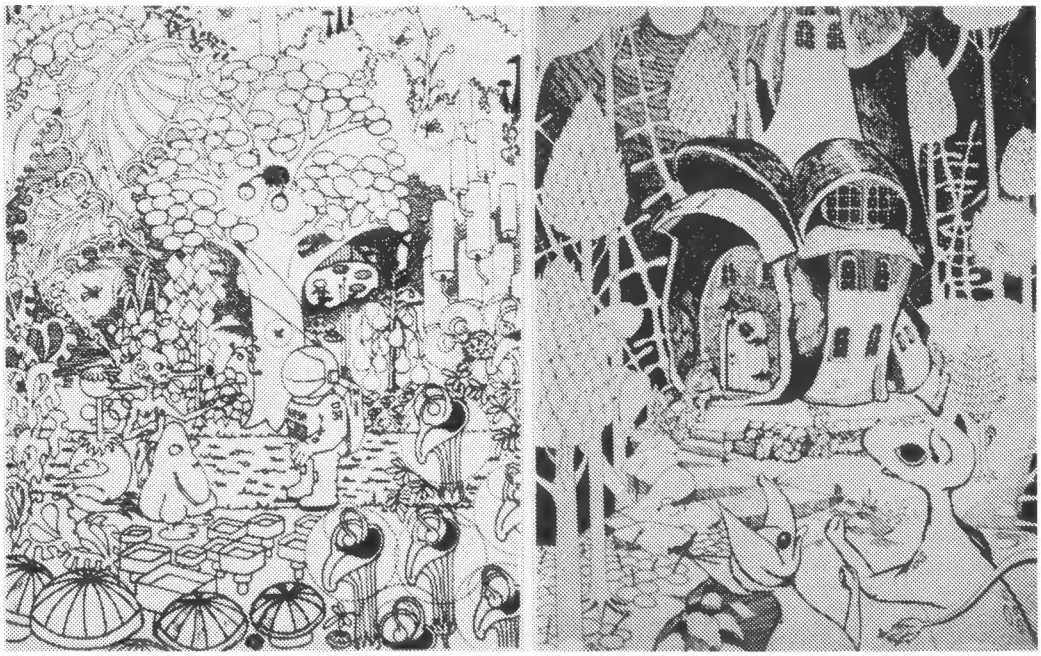

Send kuponen idag til:

GALAXY PRODUCTIONS REDAKTIONEN
Uno Krüger,
Litorinaparken 101,
2680 Solrød Strand.

Send mig venligst Portefolio nr. 1.
☐ Vedlagt betaling, kr. 200,- i check/sendt på postanvisning.
☐ Vedlagt betaling, kr. 50,- da jeg ønsker afbetaling.

Navn _____

Adresse _____

By/Postnummer _____

Blad: _____

Brug kuponen eller skriv den af!

Annonce

Stort & småt

Dette er Kaptajn Haddocks skældsordsforråd:

abemås, agurketud, analfabet, asfaltcowboy, agurketud,
bacille, bandit, basilisk, bavian, barnerøver, bedrager, bisse, brandstifter, bums, burgøjser, bøddel, bølle, bøllefrø, børste,
cykeltyv,
desertør, dovendyr, drukkenbolt,
egoist,
fascist, fedtblære, fedtemikkel, fedthalefår, fladpande, forbryder, forlismænd, forlorne tæppehandler, fortidsuhyre, frysefredrik, fyldebøtte,
gangster, gespenst, grimrian, grobrian,
hallunk, hulepindsvin, hærværksmand, høvl,
igle, ignorant, individ, interplanetariske slørhale,
jubeltorsk,
kakerlak, kannibal, karnevalssørøver, klaptorsk, kleptoman, klodrian, knoldvækst, krudtugler, kryp, krybskytte, kvajpande, kæltring,
laban, lakaj, landevejsrøver, landkrabbe, landsforræder, laskefede lommetyve, lejesvend, lemmedasker, luksusdyr, lumskebuks, lurendrejer, lusepustere, luskebuks, lydpottelus, lystmorder, læderjakke, løjser,
Marxist, massemorder, menneskefjende, menneskeæder, misæder, modbydelige mide, mordbrænder, motorbølle, møgdyr,
pirat, pladderabe, platfodede moskusokse, plebejer, prøjser, pungdyr, pyroman,
rasist, rottefjæs,
sadist, samfundssnylter, sandalslæber, sandloppe, sandmide, sinke, sjoflist, sjover, skadedyr, skallesmækker, skamstøtte, skunk, skurk, skvatdragon, skvatmelon, skægabe, slagsbror, slambert, slapsvans, sleske, spytslikker, slubbert, slyngel, smugler, snigmorder, snigskytte, snoabe, snog, snydetamp, snylter, sortbørsgrosserer, spritbilist, spritter, spruttyv, spyflue, starut, stymper, subjekt, superskurk, sut, svamp, svin, svindler, svirebror, svumpukkel, søndagsrytter, sørøver,
tamp, tangloppe, terrorister, trafikbisse, trompetsnegl, tyran, tyveknægt, tøffelhelt, tøsedreng,
udbytter, undermåler,
vagabond, vampyr, vandal, vandrotte, varulv, varyler, vatnisse, voldsmand, øgle.

Peter Hagen

Tintin 50 år!

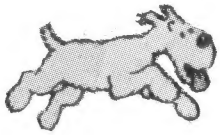

I år er det 50 år siden den senere så legendariske Tintin første gang så dagens lys under noget mere beskedne forhold. Han var dengang drengehelt i et spejderblad, og hed iøvrigt slet ikke Tintin, men Totor - tegnet af pseudonymet Hergé (Georg Remis), en belgisk tegneserietegner.

Den har i mange år siden dens fremkomst i 1954 i Danmark, været en af de største folkelige succeser på tegneseriemarkedet herhjemme og det varede ikke længe før de første intellektuelle sluttede sig til den stadigt voksende fanskare.

Tintin var det egentlige gennembrud for det man senere (langt senere) har døbt »Tegneserier for voksne« letlæst, letforstået, men med et væld af detaljer. Spidsfindige og overbevisende miljøbeskrivelser og først og fremmest typer, der fik et mere og mere troværdigt skær, jo mere Hergé udbyggede deres karaktertræk og roller i den eventyrlige handling.

Hovedpersonen Tintin har i en tåget fortid været journalist, men er nu en mellemting mellem en kriminalreporter, en missiasskikkelse og et medlem af eventyrernes klub.

Hans følgesvend i alle historierne er hunden Terry, der dog på det sidste, har fået en mere tilbagetrukken rolle.

Kaptajn Haddock, prototypen på en pensioneret bulderbasse af en kaptajn, oprindeligt lettere whiskylagret, men nu på det nærmeste tæmmet. Kun et imponerende forråd af skældsord, der kan ses ordnet alfabetisk overfor vidner nu om Haddock's fortid.

Tegnestilen er sober til det klinisk grænsende.

Farverne dæmpede og stiliserede. En uforlignelig tidsstemning, hviler over alle Hérgé's bøger. Specielt historierne fra 40'erne og 50'erne er klassikere, men også de senere arbejder er fremragende, selvom det »tætte«, stemningsmættede billedsprog ikke har den samme glød, den samme magi som før. Historierne er blevet tyndere. Bipersonerne optager uforholdsmæssigt meget af tiden. Dog er den sidst udgivne nye Tintin bog (Tintin & Picaroerne, Carlsen if) måske et nyt vendepunkt.

Noget af den politisk-humane stillingtagen til fordel for de undertrykte, der altid har været Hergé's adelsmærke, mere end anes i denne historie, der også forekommer mere engageret end de umiddelbart foregående.

Måske er vi på vej ind i en ny glansperiode igen, her i Hergé = Georges Remi' sene efterår?

Udvikling eller ej. Hergé har præsteret at stå fadder til en Europæisk tegneseriekultur, der har vendt op og ned på begrebet tegneserie herhjemme. Han har fået tegneserien anerkendt som alvorlig, poetisk og humoristisk så selv voksne kan læse Tintin. Og først og fremmest har Hergé været forbillede for stort set alle spændingsbetonede serier i Europa.

Kendt og elsket af millioner. Ikke dårligt af en journalist at være!

ER DET EN FUGL ...
ER DET EN FLYVEMASKINE ...
ER DET OVE HØYER...
ER DET RATATA?
ER DET THOR & LOKE FRA DEN NYE "VALHALLA"?
KLAP I, AVERELL!
NEJ, DET ER DET STORE TEMANUMMER AF KS OM SUPERMAN
Hold udkig efter KULØRTE SIDER nr. 30. Udkommer marts 1979